LINKÖPINGS
STIFTSORGANISATION

Årsberättelse 2015

Svenska kyrkan
LINKÖPINGS STIFT

Innehåll

VERKSAMHETEN

4. Biskopens bön · Året i siffror
5. Stiftsdirektor Pether Nordin om …
6. Biskopens hälsning
8. Linköpings stift
10. Stiftsorganisationens styrorgan
12. Biskopens år – Levande tillsammans med Kristus
14. Vad är det att vara kyrka i vårt stift i vår tid?
16. Visitation i Vreta klosters församling
18. Miljöarbete
20. Ekovandring till Paris
23. Tranås pastorat miljödiplomeras
24. Arbete tillsammans med flyktingar och asylsökande
25. Internationellt kafé i Aneby
26. Många mötesplatser i Valdemarsvik och Ringarum
27. I Norrköping är kyrkan brobyggare
28. En påminnelse om vårt gemensamma ansvar
30. Mot en framtid i svenska kyrkan
32. ”Som präst vill jag visa fram kärleken”
34. ”Som kyrkomusiker vill jag beröra och ge kraft”
35. ”Som pedagog vill jag hjälpa ungdomar att ta utrymme”
36. ”Som diakon vill jag verka för de utstötta”
38. Orgelfeståret fyllde stiftet med musik
40. Ordning och reda är nyckelord i arkivet
42. Mötesplats i skogen
46. Make room for Godly play!
48. Att göra hela livet till en pilgrimsfärd
50. Vårdnäs stiftsgård – en miljömärkt mitt i naturen-upplevelse

ÅRSREDOVISNING LINKÖPINGS STIFT

51. Innehållsförteckning
54. Förvaltningsberättelse
63. Resultaträkning
64. Balansräkning
66. Kassaflödesanalys
67. Noter

ÅRSREDOVISNING PRÄSTLÖNETILLGÅNGARNA

79. Innehållsförteckning
80. Förvaltningsberättelse
85. Resultaträkning
86. Balansräkning
88. Kassaflödesanalys
90. Tilläggsupplysningar och noter till resultat- och balansräkning

Livets och kärlekens Gud,
du som skapar och välsignar,
du som gläder dig med den
som gläder sig och gråter
med den som gråter.

Ur din hand tar vi emot
allt gott du ger oss i den
del av världen som vi kallar
Linköpings stift.

Tack för människors verk
och vila, för bärande och
skapande – av var och en
efter den kraft vi fått och
den kraft vi har kvar.

Tack för skogarna och för
de gyllene fälten, för sjöarna
och luften, för städer och byar.

Håll din välsignande hand
över allt levande och skapat
i våra bygder.

Hjälp oss att vara helande
och stödjande händer till
alla som lider nöd.

Låt vårt verk få vara en del
av svaret på våra böner.

Gud, välsigna oss alla.

Biskop Martin Modéus

Året i siffror

MEDLEMMAR

67,6% av befolkningen, eller 377 255 personer inom Linköpings stift var vid utgången av 2015 medlemmar i Svenska kyrkan. Det var en minskning med 4 901 personer jämfört med 2014.

63% är siffran för hela landet.

DÖPTA

50,4% av alla födda barn i Linköpings stift döptes.

45,5% är motsvarande siffra för hela landet.

37 Mkr uppgick intäkter från kyrkoavgiften till, vilket var en ökning med 1,1 Mkr. Minskningen av antalet medlemmar uppvägdes av ökade inkomster och ökad sysselsättningsgrad bland medlemmarna.

9,5 Mkr betalades ut i bidrag. De största mottagarna var sjukhus- och fängelsekyrkor, Vadstena folkhögskola, samt stiftets två största kyrkor: domkyrkan och Vadstena klosterkyrka.

70,6 Mkr fördelades i Kyrkoantikvarisk ersättning till 265 olika projekt.

54 Mkr av prästlönetillgångarnas avkastning fördelades till församlingar, pastorat och stiftsnivå – en minskning med 10 Mkr jämfört med 2014.

112 kurser och mötesplatser arrangerades med totalt cirka 4 000 deltagare.

Bilden: Pether Nordin (i mitten) tillsammans med Anna Toivonen, domkyrkopastoratet, och Jonas Ridderström, Vårdnäs stiftsgård.

Stiftsdirektor **Pether Nordin** om ...

... samhällsengagemang

2015 blev något av ett ”aktivistår” med engagemang i de båda frågor som brände till i samhället – klimatfrågan och flyktingfrågan. I samband med klimatmötet i Paris var vi drivande aktör i en pilgrimsvandring mellan Uppsala och Lund som bidrog till att frågan om klimaträttvisa kom upp i det offentliga rummet och i församlingar längs vägen. Mycket glädjande var också att en av stiftets präster vandrade vägen vidare från Lund ända till Paris. Linköpings stift fanns således på olika sätt med hela vägen från Uppsala till Paris.

Under hösten mobiliserades en arbetsgrupp inom stiftsorganisationen för att se hur vi kan bidra i arbetet med att ta emot och integrera flyktingar i vårt stift. Stiftets fastigheter inventerades för att hitta möjliga flyktingboenden och ett långsiktigt kommunikationsprojekt startade med syftet att dokumentera och sprida goda exempel på arbete med flyktingar och rekrytera ideella krafter. Under julen 2015 gjorde vi vår röst hörd i flyktingfrågan genom en annonskampanj riktad mot allmänheten och biskop Martin skrev flera debattartiklar som fick gehör i media.

... stiftsorganisationen

Under 2015 föll ytterligare några pusselbitar på plats i formandet av en modern och effektiv stiftsorganisation. Rutiner börjar sätta sig och alla delar av organisationen – stiftskansliet, Pilgrimscentrum, Vårdnäs stiftsgård och de som arbetar i skog och mark – börjar se sig som en del av ett gemensamt vi med en gemensam vision. Alla har verkligen ambitionen att inom sitt område bidra till *Levande församlingar*.

... främjande och tillsyn

Vi har inlett en förändringsprocess som syftar till att våra främjande- och tillsynsinsatser ska bli mer processinriktade, mer samordnade och mer långsiktiga. Så prövades nya modeller för arbetet med visitation och församlingsinstruktion under året och flera mer långsiktiga utvecklingsprogram t ex inom kommunikation och arkiv/diarium sjösattes.

... administrativ samverkan

Under året inventerades samtliga pastorats/församlingars önskemål och behov inom det administrativa området. Som en följd har vi målet att etablera en servicebyrå i stiftet under 2016, vilket avses ske genom att vi köper in resurser från en existerande redovisningsbyrå. Vi tog själva ett par rejäla kliv vad gäller samverkan inom stiftet i det att vi numera delar telefonväxel med Norrköpings pastorat och köper lönehanteringstjänster av Linköpings domkyrkopastorat. Det fungerar utomordentligt bra.

... ekonomin

Ett verksamhetsstyrningssystem har upprättats med byggstenar som strategiplan, verksamhetsplaner och budget. I och med att uppföljning sker tertialvis kan vi fånga upp avvikelser eller nya behov och styra om resurser under året. Så kunde vi genomföra de klimat- och flyktingsatsningar som beskrivs ovan, trots att de inte låg i budget från början. Vi håller oss inom de ramar stiftsfullmäktige ger oss, arbetar nära förtroendevalda i stiftsstyrelsen och har en stark ambition att använda våra medel väl – allt i akt och mening att bidra till det goda liv som levs i församlingarna.

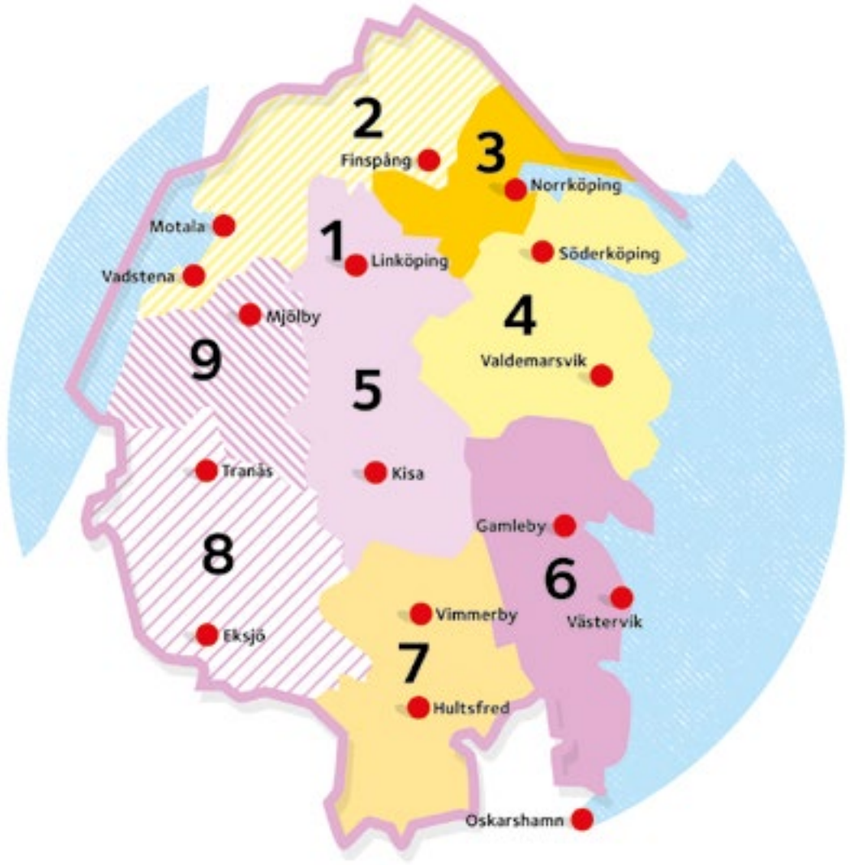
Kära vänner,
Kyrkans liv och utveckling upphör aldrig att fascinera mig. Vi har nu kommit en bit in på 2000-talet och börjar hitta våra egna ben efter separationen från staten för snart 16 år sedan. Förändringens resa har kyrkan gjort många, många gånger genom historien, och också vår tid har sina utmaningar.

Det gemensamma arbete som gjorts i stiftet i detta identitetssökande och i denna framtidsspaning tog sig under 2015 uttryck i arbetet med att söka efter gudsrikets och kyrkans ”tecken”. Hur känner vi igen Guds verk i skapelse, samhälle och kyrka? Och hur lever vi som tecken? Efter årets utgång har detta sammanfattats i mitt herdabrev *Levande tillsammans med Kristus. Om en kyrka i rörelse*.

Att söka efter självständighet och identitet är inte självändamål. Som kristna lever vi i världen, och det är där vi är kallade att vara kyrka. Och för att rusta varandra till detta har vi rika källor att ösa ur: ett flertusenårigt andligt arv. Erfarenheterna vi har samlat på oss och som finns bevarade i vårt gemensamma liv tror jag kan vara av stor betydelse i en tid när många är på jakt efter nya hem, både i bokstavlig och i bildlig bemärkelse.

Den gemenskap och det vänskapens sakrament som firats på så många håll i stiftet (inte minst med de människor som flytt från våldet i Mellanöstern) är att upprätta gudsriket på jorden i det lilla. I församlingens gemenskap rustar vi varandra till att vara kyrka i världen.

+Martin Modéus

Linköpings stift

Linköpings stift omfattar Östergötland samt norra Småland. I Svenska kyrkan i Linköpings stift finns runt 1 500 anställda. Inom Linköpings stiftsorganisation tjänstgör ett hundratal personer.

Stiftets grundläggande uppgift är att främja och ha tillsyn över församlingslivet. De som är vigda till uppdrag i kyrkan är förpliktade till Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära med ett särskilt ansvar inför stiftet med dess biskop och domkapitel. Stiftet har också förvaltande uppgifter, främst inom prästlönetillgångarna, som är Svenska kyrkans egendomar i jord, skog och fonder.

Församling

Svenska kyrkan framträder lokalt som en församling. Denna är den primära enheten inom kyrkan. Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Församlingen har lokalt självstyre men är samtidigt en del av ett stift och Svenska kyrkan som trossamfund. *I Linköpings stift finns 103 församlingar.*

Pastorat

Flera församlingar kan samverka i ett pastorat. Inom pastoratet hjälps församlingarna åt att utföra den grundläggande uppgiften. Pastoratet har också ansvaret för till exempel ekonomi, personal, fastighetsförvaltning och begravningsverksamhet. *I Linköpings stift finns 30 ekonomiska enheter* som antingen är ett pastorat eller en fristående församling.

Kontrakt

Ett kontrakt omfattar ett antal av stiftets församlingar. I varje kontrakt finns en präst med titeln kontraktsprost som bland annat har till uppgift att biträda biskopen med ledning och tillsyn. I Linköpings stift finns 9 kontrakt. ¶

KARTBILD AV JONATAN STRÖMGREN

1 DOMPROSTERIETS KONTRAKT

Linköpings domkyrkopastorat
- Linköpings domkyrko
- Gottfridsberg
- Linköpings Skäggetorp
- Linköpings Ryd
- Linköpings S:t Lars
- Linköpings Johannelund
- Linköpings Berga
- Landeryd

2 MOTALA OCH BERG-SLAGS KONTRAKT

Motala församling

Vadstena pastorat
- Vadstena
- Dal

Finspångs församling

Borensbergs pastorat
- Fornåsa
- Aska
- Borensberg
- Klockrike
- Tjällmo
- Västra Ny
- Godegård

3 NORRKÖPINGS KONTRAKT

Norrköpings pastorat
- Norrköpings S:t Olof
- Norrköpings S:t Johannes
- Norrköpings Borg
- Kolmården

4 SÖDERKÖPINGS KONTRAKT

Östra vikbolandets pastorat
- Östra Husby
- Jonsberg

Västra Vikbolandets församling

Söderköping S:t Anna församling

Valdermarsvik och Ringarums pastorat
- Ringarum
- Valdemarsvik

Östra Ryds församling

Åtvids församling

5 STÅNGÅ KONTRAKT

Kärna församling

Slaka-Nykils pastorat
- Skeda
- Slaka
- Nykil-Gammalkil
- Ulrika

Åkerbo församling

Vreta klosters församling

Vikingstads församling

Vist-Vårdnäs pastorat
- Vist
- Vårdnäs

Rimforsa församling

Kinda pastorat
- Kisa
- Västra Eneby
- Tidersrum
- Horn
- Hycklinge

6 TJUSTS KONTRAKT

Norra Tjust pastorat
- Gamleby
- Lofta
- Ukna
- Loftahammar
- Dalhem
- Odensvi
- Överum
- Västra Ed

Södra Tjust pastorat
- Hallingeberg-Blackstad
- Gladhammar-Västrum
- Misterhult
- Hjorted
- Törnsfall
- Västervik

7 SEVEDE OCH ASPELANDS KONTRAKT

Vimmerby pastorat
- Pelarne
- Frödinge
- Locknevi
- Vimmerby
- Rumskulla
- Tuna

Södra Vi-Djursdala församling

Aspelands pastorat
- Hultsfred
- Vena
- Lönneberga
- Mörlunda-Tveta
- Virserum
- Järeda
- Målilla med Gårdveda

8 VEDBO OCH YDRE KONTRAKT

Ydre pastorat
- Norra Ydre
- Sund-Svinhult
- Västra Ryd

Södra Vedbo pastorat
- Eksjö
- Höreda
- Hult
- Edshult
- Mellby
- Hässleby-Kråkshult
- Norra Solberga-Flisby
- Ingatorp-Bellö

Aneby pastorat
- Lommaryd
- Haurida-Vireda
- Aneby
- Askeryd
- Frinnaryd

Tranås pastorat
- Säby
- Linderås
- Adelöv

9 FOLKUNGABYGDENS KONTRAKT

Folkungabygdens pastorat
- Skänninge
- Boxholm
- Ödeshög
- Veta
- Viby
- Västra Harg
- Östra Tollstad
- Mjölby
- Väderstad

Stiftsorganisationens styrorgan

STIFTSFULLMÄKTIGE

Stiftsfullmäktige är stiftets högsta beslutande organ med 65 ledamöter, varav 31 kvinnor och 34 män. Fullmäktige domineras av Arbetarpartiet Socialdemokraterna (S) och Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan (POSK) med 17 mandat vardera. Ordförande är Sigvard Olsson (S), 1:a vice ordförande är Helena Cimbritz (POSK) och 2:e vice ordförande är Christer Petré (KDSK).

Stiftsfullmäktige hade 3 ordinarie sammanträden under 2015. Under året fattade man bland annat beslut om att utfärda förlusttäckningsgaranti till Vadstena folkhögskola för 2015 och 2016

STIFTSSTYRELSEN

Stiftsstyrelsen har 13 ledamöter, varav 6 kvinnor och 7 män. Biskop Martin Modéus är ordförande, Anna Thuresson (C) är 1:a vice ordförande och Anders Björkman (BA) är 2:a vice ordförande. Stiftsstyrelsen hade 10 sammanträden under 2015. Man deltog även i stiftsorganisationens årliga miljödag samt vid stiftsstyrelseöverläggningar i Uppsala.

Stiftsstyrelsen har under året påbörjat ett utvecklingsprogram som syftar till att stärka det strategiska perspektivet och det stiftsövergripande perspektivet i styrelsens arbete. Programmet fortsätter till sommaren 2016.

Under året har stiftsstyrelsen tydliggjort sina strategiska intentioner med Vårdnäs stiftsgård, Pilgrimscentrum, Gransnäs och Vadstena folkhögskola.

STIFTSSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

Stiftsstyrelsens arbetsutskott har 5 ledamöter, 2 kvinnor och 3 män. Dessutom har den två insynsplatser, 1 man och 1 kvinna. Ordförande är Mats Ludvigsson (S). Arbetsutskottet hade 9 sammanträden under året, inklusive den årliga verksamhetsplane- och budgetberedningen.

VÅRDNÄS UTSKOTT

Vårdnäs utskott har 7 ledamöter, 1 kvinna och 6 män. Gunnar Bredin (BA) är ordförande och Anders Granberg (POSK) är vice ordförande. Utskottet hade 5 sammanträden under 2015. Vårdnäsutskottet har under året arbetat med frågan om gårdens strategi och som en konsekvens härav också behandlat frågan om gårdens grafiska profil och logotype etc.

DOMKAPITLET

Domkapitlet har 7 ordinarie ledamöter inklusive domarledamoten som beslutar i vissa ärenden. 3 kvinnor och 4 män. Det finns sex ersättare. Biskop Martin Modéus är ordförande och domprost Peter Lundborg vice ordförande. Domkapitlet hade 11 sammanträden under året, samt ett extrainsatt möte för snabbare handläggning av vissa ärenden.

EGENDOMSNÄMNDEN

Egendomsnämnden har 5 ledamöter, 2 kvinnor och 3 män. Ersättarna deltar vid alla möten och består av 3 kvinnor och 2 män. Tidigare ordföranden Sten Persson (C) avled under 2015 och i hans ställe trädde tidigare ersättaren Anders Ljung (C) in. Lennart Petersson (S) är vice ordförande. Egendomsnämnden hade 10 sammanträden under 2015 och även egendomsnämndens presidium träffades vid 10 tillfällen.

REFERENSGRUPP FÖR PILGRIMSCENTRUM

Referensgruppen för Pilgrimscentrum har 6 ledamöter, 3 kvinnor och 3 män. Sture Egbert (S) är ordförande. Man hade 4 sammanträden under 2015.

Stiftsstyrelsen, *bilden från vänster*
Martin Modéus, biskop, Linköping
Leif Larsson (POSK), Mjölby, ersättare
Anne Olofsson (POSK), Norrköping, ersättare
Peter Lundborg, domprost, Linköping
Monica Lago (S),Tranås
Gunnar Bredin (BA), Kolmården
Per-Eric Lindgren (POSK), Linköping
Mats Ludvigsson (S),Linköping
Anna Thuresson (C), Åtvidaberg
Stefan Pettersson, (S), Finspång, ersättare
Ingegerd Widmark (KDSK), Linköping, ersättare
Kärstin Brattgård (S), Linköping
Lars-Ove Petersson Stening (KDSK), Norrköping
Lena Arman, (POSK), Linköping
Sven-Inge Levin (C), Motala
Madelaine Erlandsson (BA), Linköping, ersättare
Hildegard Jarskog (MPSK), Norrköping
Sture Egberth (S), Motala, ersättare

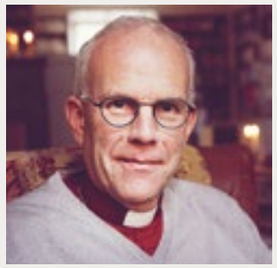
Saknas på bilden
Mariette Ädel Skiöld, (POSK), Västervik
Klas Linné (MPSK), Norrköping, ersättare
Eva-Lena Fungmark (C), Västervik, ersättare
Anders Björkman (BA), Västervik

Domkapitlet
Martin Modéus, biskop
Peter Lundborg, domprost
Christer Staaf, präst, ersättare
Helen Olsson, präst,
Anna Haglund Fröhler, diakon, ersättare
Kerstin Bergman (S)
Gerd Johansson (C)
Lars Jagerfelt (POSK)
Birgitta Eliasson (S), ersättare
Christina Blomqvist (BA), ersättare
Helena Cimbritz (POSK), ersättare
Björn Sälde, domare
Owe Horned, domare, ersättare

Egendomsnämnden
Anders Ljung (C)
Lennart Petersson (S)
Eiwor Englund (S)
Siw Warholm (BA)
Gösta Johansson (POSK)
Bertil Lundén (C), ersättare
Matti Peroharju (S), ersättare
Rebecca Hägg (S), ersättare
Birgitta Engholm (BA), ersättare
Marianne Bokblad (POSK), ersättare

Biskopens år

Levande tillsammans med Kristus

BISKOPENS UPPDRAG

Biskopen är stiftets andliga ledare och ordförande i domkapitel och stiftsstyrelse. Biskopen viger diakoner och präster till tjänst och har tillsyn över hur de utför sitt arbete. Biskopen påverkar hela kyrkans arbete, bland annat genom biskopsmötet, som är ett officiellt organ för samråd mellan biskoparna, och har även ett uppdrag gentemot allmänheten – att förkunna evangelium i ord och handling.

Möten med anställda, ideella och förtroendevalda

- Tre kyrkoherdesamlingar
- Två prostsamlingar, varav en i retreatform
- Samråd i Vimmerby och Linköping med ordförande i kyrko- och församlingsråd
- Kyrkomusikerdag
- Överläggningsdagar med präster och diakoner
- Präst- och pastorsmöte i Bjärka Säby
- Dagar för pedagoger
- Kanslichefsträff med middag
- Möte med emeritipräster och emeritidiakoner
- Möte med arbetslag i Valdemarsvik
- Överläggningsdagar med förtroendevalda
- Besökte Kyrkans Vänner i Norrköping
- Möten med referensgruppen för herdabrevets framtagande
- Middag för teamet Andlig vägledning

Kyrkoherdemottagning

- Under året hälsades en ny kyrkoherde välkommen i Motala pastorat.

Besök, gudstjänster och festligheter

- Högmässa i domkyrkan med efterföljande gemenskap och förtäring i biskopsgården på nyårsdagen
- Ett antal fredagsmässor i domkyrkan
- Gudstjänst på Capella Ecumenica
- Katekumenatträff med efterföljande sändningsmässa
- Jubileumsmässor i Skäggetorp och på Capella Ecumenica
- Mässor i Berga, Mjölby, S:t Olof, Vist och Ättetorps församlingar
- Vadstena Folkhögskolas 70-årsjubileum
- Invigningar i Vadstena och Blåvik
- Återinvigning Oppeby Kyrka
- Gudstjänstdag i Skara

Visitationer

- Biskopen visiterade under 2015 Åkerbo församling och Vreta klosters församling

Samhällsengagemang

- Engagemang i flyktingfrågan på olika sätt
- Deltog i Ekovandringen inför klimatmötet i Paris
- Besökte Musikhjälpens arrangemang i Linköping
- Träff med Svenska Fotbollförbundet
- Talade på Barnkonventionens dag i Norrköping

Styrelseuppdrag i stiftelser, utskott och föreningar

- Lagerfeldts stiftelse, Risbergska Fonden, Wingrenssällskapet, Janzons fond, Slotts- och Domkyrkomuseet (SODOM)
- Vårdnäsutskottet
- Vadstena folkhögskola
- Läronämnden
- Sveriges Kristna Råd (SKR)

Ekumenik och interreligiös dialog

- Middag för Interreligiösa Rådet i biskopsgårdens trädgård
- Deltog i samtalsdelegationen för Equmeniakyrkan
- Firade 500-årsdag i domkyrkan tillsammans med Katolska församlingen
- Besök av Vreta Klosters vänförsamling i Namibia
- Taizé-jubileum
- Middag för referensgruppen Flykting – Integration
- Möte i Norrköping med koptiska påven
- Prästfortbildning i Vadstena för präster från ungerska vänstiftet
- Kyrkoledardagar i SKR, Sveriges Kristna Råd
- Teologiska kommittén
- Resa till klostret i Bose, Norra Italien

Antagningar, examinationer och vigningar

- 7 präster och 6 diakoner vigdes till tjänst
- Mässa i domkyrkan och efterföljande middag i biskopsgården för nyutexaminerade församlingspedagoger och kyrkomusiker
- 2 prästkandidater antogs

Nationella och internationella möten

- Åtta biskopsmöten varav ett som retreatvecka
- ett med besök av ELCT Tanzanianska biskopar
- ett där Linköpings stift stod för värdskapet
- Kyrkomöte vid 2 tillfällen
- Två biskopsvigningar

Publicerade debattartiklar

- Svenska Dagbladet, 13 april: ”Kyrkan ska stå på kärlekens sida”
- Norrköpings Tidningar, 1 juni: ”Låt oss samarbeta för fred i Syrien”
- Dagen, 3 juni: ”Vi står alltid i Guds nu”
- Corren, 5 september: ”Ondskan måste mötas med godhet”
- Norrköpings Tidningar, 12 september: ”Det handlar om människor”
- Folkbladet, Kinda-Posten, Linköpings Tidning, MVT, Smålandstidningen, Tranås Tidning, Vimmerby Tidning samt Västerviks-Tidningen, 26 september: ”Nu utmanas vi att visa vår mänsklighet”
- Dagen, 11 november: ”Solen är på väg att gå upp för Svenska kyrkan”
- Smålands Tidningen samt Tranås Tidning, 5 december: ”Om rädslan får styra oss blir livet litet”
- Svenska Dagbladet, 27 december: ”En anpassad tro blir bara otydlig”

BISKOPEN – EN SAMHÄLLSRÖST

Under 2015 bedrevs ett medvetet och proaktivt pressarbete. Som ett resultat av detta omnämndes Linköpings stift och biskop Martin Modéus hela 756 gånger i etablerade medier under året. Biskopen bedrev opinion såväl på lokal nivå som nationellt och internationellt.

> *Kommunikation är en central aspekt av allt arbete. En biskop kan med hjälp av stiftets gemensamma organisation driva olika frågor. Det finns en stor potential att t ex driva samhällsengagemang, betona rättighets- och jämställdhetsfrågor eller initiera debatter. Biskopens ståndpunkter har ett genomslag i lokalsamhället, på ett nationellt och internationellt plan.*
>
> Stiftsstyrelsens strategidokument 2015–2018

Lokalt stod flyktingkatastrofen i fokus, särskilt under hösten. I artiklar som publicerades i så gott som alla tidningar i stiftet (”Nu utmanas vi att visa vår mänsklighet”, 26 september, m fl) vädjade biskopen att vi måtte se människorna som kommer till oss som just människor, systrar och bröder.

Nationellt skrev biskopen uppmärksammade artiklar i såväl inom- som utomkyrkliga sammahang, bland annat om samkönade äktenskap (”Kyrkan ska stå på kärlekens sida”, SvD 13 april) och om Svenska kyrkans positiva framtidsutsikter (”Solen är på väg att gå upp för Svenska kyrkan”, Dagen 11 november).

Internationellt väckte biskopen uppmärksamhet när han tillsammans med sin ungerska kollega biskopen Péter Gáncs uttalade sin solidaritet med alla dem som flydde till Europa under hösten (”A svéd Linköpingi Evangélikus Egyházkerület és a Déli Evangélikus Egyházkerület közös nyilatkozata”, evangelikus.hu, 6 oktober).

Martin Modéus intervjuas av 24Corren under Ekovandringen genom stiftet i augusti 2015.

Vad är det att vara

kyrka i vårt stift i vår tid?

Under biskopens ledning har under några år ett gemensamt samtalsarbete pågått i Linköpings stift – ett samtal som tar avstamp i frågeställningen om vad det är att vara kyrka i vårt stift i vår tid.

Stiftets kyrkosynsarbete fortsatte under 2015. I och med att området *Tecken* bearbetades slutfördes de tre huvudområden som identifierats som viktiga att tala om när det gäller frågan om vad det är att vara kyrka i vår tid, i vårt stift. Tidigare år har områdena *Relation* och *Gudsrikesvision* behandlats.

Tecken – vad menas med det? Jo, det handlar om kyrkans mest grundläggande uppdrag. Kyrkan är inte till för sin egen skull. Målet med kyrkans verksamhet är inte att maximera antalet medlemmar eller ansamla gods och guld. Nej, målet är att förmedla och bära vittnesbörd om Guds kärlek till världen.

Kyrkan måste vara kroppslig och förnimbar och evangeliet hörbart. Vi behöver kunna säga: här är kyrkan ”på gång” eller ”här finns församlingen”. På samma sätt som de första kristna samlades kring Jesus, samlas vi i dag kring Jesustecknen. Om vi resonerar på detta sätt behöver vi inte vara bekymrade över församlingens gränser. Vi behöver framför allt inte vara ängsliga och kontrollerande i frågan om vem som är utanför eller innanför. Det är centrum som är viktigt, inte gränserna.

Martin Luther bekymrade sig om den människa som var i nöd, så för honom handlade kyrkans tecken om tröstens, nådens och evangeliets tecken. Teologins fokus var för Luther, bortanför kyrkostriderna, det själavårdande perspektivet. Det är själens nöd och frågor och människans livsbehov som blir teologi.

Kyrkans viktigaste uppgift beskrivs bättre som att ”räcka tecken” och ”peka på tecken” än som att ”bedriva verksamhet”. Verksamhet är inte fel, men det är tecknen som är poängen, det viktiga i det viktiga.

Biskop Martin Modéus om Tecken

I och med att de tre huvudområdena i kyrkosynsarbetet var bearbetade påbörjade biskopen den sammanfattning som våren 2016 mynnat ut i en bok – biskopens herdabrev, med titeln *Levande tillsammans med Kristus – om en kyrka i rörelse*. ¶

Visitation i Vreta klosters församling

Vid årets andra visitation besökte biskop Martin Modéus Vreta klosters församling under en vecka. Syftet med en visitation är inspiration och främjande av det övergripande målet – levande församlingar. Visitationen är alltså tänkt som ett tillfälle för dem som är verksamma i församlingen att fördjupa sig, utvärdera församlingsinstruktionen och ställa frågan – vart är vi på väg?

Visitationsprocessen har utformats på lite olika sätt under kyrkans historia. Från 2015 innehåller processen för Linköpings stifts visitationer tre steg:

· förberedelser under en tid
· visitationsdagarna
· uppföljning.

Förberedelserna inleddes för Vreta klosters del redan i slutet av 2014 med samtal i kyrkoråd och andra grupper om vad det är att vara en levande församling. Man tog fram särskilda kraftsamlingsfrågor, som för Vreta kloster handlade hur man kan fungera som en ”kyrka mitt i byn” – en mötesplats där livet utspelar sig. Samtidigt förbereddes tillsammans med stiftskansliets medarbetare en genomgång av administrativa områden såsom revisorernas granskningsberättelse, miljöpolicy, jämställdhetspolicy, vård- och underhållsplaner, arkiv- och diarieföring med mera.

I maj 2015 ägde så själva visitationsdagarna rum. Ett gediget program med samtal kring kraftsamlingsfrågorna med anställda, ideella, förtroendevalda samt företrädare för vigningstjänsten (präster och diakoner) utgjorde grunden. Men därutöver fanns det även tid för gudstjänster samt en mycket uppskattad och välbesökt ”mingelfest” i Ljungsbro Folkets park, där biskop Martin placerades i ”Heta stolen” och fick svara offentligt på frågor från de församlade gästerna.

I sitt avslutande visitationstal talade biskop Martin om kyrkans roll som en plats för relationer – med varandra, med oss själva, med Gud. I Guds rike är det relationerna som är viktiga – inte antalet människor.

”Tänk på Jesus och lärjungarna. Han suckade aldrig och sa att det var trist att de bara var tolv. Han levde och verkade tillsammans med dem han hade. Däremot suckade han faktiskt ibland när det kom alldeles för mycket folk.

Biskop Martin Modéus med diakon Ingalill Varverud och kommunikatör Hanna Hummelbo.

För att bygga ett levande böneliv i en kyrka räcker det att sju personer sluter sig samman och tar ansvar för en dag var i veckan. På morgonen går man dit, låser upp, ringer i kyrkklockan och ber en kort och enkel bön för församlingen och bygden. På kvällen går man tillbaka, ringer i klockan, ber och låser kyrkan. Vi gör detta inte för att ”dra folk”. Om någon mer vill komma är det väl trevligt, men det är inte därför vi ber. Vi ber för att vi är kyrka. Det är vårt liv, vår identitet.”

Under hösten 2015 ägde den tredje delen av visitationen rum: Uppföljning och utvärdering. Konkreta processer för utveckling diskuterades, för att församlingen tillsammans med stiftskansliet ska kunna arbeta vidare med de utvecklingsfrågor som identifierats. ¶ TEXT: MAX WAHLUND

Visitation innebär i Svenska kyrkan, att biskopen (eller en prost på biskopens uppdrag) besöker församlingar eller kontrakt för att möta församlingsbor, anställda och förtroendevalda medarbetare för att lyssna, ge råd och inspiration samt utöva tillsyn.

Biskopens uppdrag att visitera stiftets församlingar regleras av Kyrkoordningen från år 2000. Bestämmelserna har sin bakgrund i såväl 1571 års Kyrkoordning som 1686 års Kyrkolag, som gällde fram till millennieskiftet, när stat och kyrka skildes åt.

På 1600-talet var närvaron vid visitationerna obligatorisk inte bara för prästerna utan även för gemene man. Ingen fick lov att utebli. Den som var frånvarande utan giltig orsak riskerade att bötfällas. Då katekesförhöret var över, och de som visat sig duktiga berömts och de mindre framstående bannats, fick kvinnor och barn lov att bege sig hemåt. Socknens män och präster samt biskopen och hans följe stannade kvar i kyrkan för att avhandla viktiga frågor.

Generellt kan man säga, att visitationerna förändrats att från gångna tiders inspektion till vår tids betoning på inspiration, vägledning och gemenskap.

Vreta kloster är en församling med cirka 8 000 medlemmar. Kyrkoherde är Sverker Linge. Inom församlingen finns fem kyrkor; Vreta klosters kyrka, Allhelgonakyrkan, Stjärnorps kyrka, Flistads kyrka och Ljungs kyrka. Ljungsbro och Berg är två tätorter som även är populära och attraktiva turistdestinationer.

I Linköpings stift bedrivs sedan flera år ett långsiktigt **miljöarbete**. Tillsammans med pastorat och församlingar arbetar stiftsorganisationen för att Guds skapelse ska förbli både en resurs för människans försörjning och en källa till glädje och förundran.

UR MILJÖARBETET 2015

Vårdnäs stiftsgård klarade Svanens tuffa krav för konferensanläggningar och är nu certifierade.

En **ny fordonsflotta** med el-laddhybrider köptes in.

Stiftets **skogscertifiering** förnyades helt utan avvikelser.

Första stegen mot att etablera Vadstena som **grön pilgrimsdestination** togs.

Stiftets **energieffektiviseringsprojekt** slutfördes. 634 uppvärmda byggnader har inventerats, investeringsförslag har tagits fram och handlingsplaner påbörjats.

En **klimatstrategi**, med vision och mål relaterade till byggnader, transport, jord, skog, fond samt kyrkans liv och verksamhet arbetades fram och väntas antas under 2016. →

Miljöarbete

Ekovandringen till Paris

1300 vandrare – 4,6 miljoner steg för klimatet, bara i Sverige! Ekovandringen till klimatmötet COP21 i Paris var en av stiftsorganisationens stora satsningar 2015 och en av dem som väckte mest medial uppmärksamhet med inslag i tv, intervjuer i radio och artiklar i lokal och nationell press. På hemsidan ekovandringen.se kunde vem som helst gå in och se var vandringen befann sig och anmäla sig som deltagare. Här hade Pilgrimscentrum i Vadstena en nyckelroll.

Syftet var dubbelt – dels att sända en tydlig signal till världens ledare på klimattoppmötet i Paris i december 2015, och dels att ge utrymme för utforskande av sambandet mellan kristen andlighet och ekologi - både för vandrarna och för de församlingar genom vilka vandringen gick. På så vis kunde den bidra till personlig växt till bön och kraft till samhällelig förändring, men också till ökad medvetenhet och ökat engagemang kring klimatfrågan i samhället i stort.

Starten skedde i Uppsala den 12 juli för att sedan via Stockholm fortsätta genom Nyköping, Norrköping, Linköping, Vadstena, Jönköping, Växjö och Lund den 10 september, och senare ner genom Europa till Paris i december.

Vid denna vandring var vattnet symbol för det som förenar oss alla, människor på denna jord och de livsförutsättningar som nu är hotade. Några droppar vatten samlades in på de olika rastplatserna längs vägen och bars fram till det slutliga målet. En vattenflaska – den omvända vattenflaskan – som till skillnad från den vanliga flaskan, full vid starten och tom vid målet, tvärtom är tom vid starten och fylld vid målet, med både vatten och förhoppningar och böner. Vattnet ur flaskan hjälpte också till att vattna de ekar som planterades längs vägen. ¶

TEXT: MAX WAHLUND

Miljöarbete

Tranås pastorat miljödiplomeras

Den 11 oktober 2015 passerades en milstolpe när Tranås pastorat blev den första enheten i Linköpings stift att nå fas 3 i Svenska kyrkans miljödiplomering. Diplomet överlämnades i samband med tacksägelsemässan i Tranås kyrka.

– Tranås är ett föredöme i stiftet, sade Per Rosenberg, stiftets miljösamordnare, och kyrkorådets ordförande Johan Broman tackade alla anställda som på olika sätt arbetar hårt med miljöfrågan.

I pastoratet har man för att nå den tredje fasen arbetat med bland annat

- Slow food-dagar
- Pilgrimsvandringar
- Earth hour-konsert
- Fairtrade-försäljning
- Grafisk profil med bl a sopsortering, serveringsskyltar i miljötema.
- Mer samåkning
- Tonerbesparing
- Loppis
- Återanvändning
- Energibesparingar i form av tilläggsisolering
- Byta till led-lampor
- Inköpspolicy
- Tydliga sopsorteringskärl
- Giftfria produkter till förskolan
- Ekologisk mat

2010 fick pastoratet ta emot diplomet för fas 1 och tre år senare för fas 2. Som första pastorat i Linköpings stift har man nu alltså nått det högsta målet. ¶ TEXT: MAX WAHLUND

Svenska kyrkan har ett eget miljöcertifieringssystem

De etablerade miljöledningssystemen ISO 14001 och EMAS har utvecklats av näringslivet. I huvudsak går deras miljöarbete ut på att åtgärda betydande miljöaspekter som uppstår i samband med företagens produktion. Att vara kyrka är något annat än att vara ett varu- och/eller tjänsteproducerande företag. Därför skapade Svenska kyrkan ett eget diplomeringssystem som utgår från den kristna tron.

Kyrkornas miljödiplomeringsmodell följer i princip samma arbetsmodell som ISO 14001 och EMAS men skiljer sig åt på några väsentliga punkter. Det som gör kyrkornas modell unikt är:

- att drivkraften är en teologisk övertygelse att vi måste arbeta med frågor om hållbar utveckling
- att systemet bygger på en pedagogisk struktur som skapar en lärande organisation
- att arbetsmetoden med reflektion och samtal ger en bred förankring och delaktighet i arbetet
- att man får en helhetssyn på hur ekologiska, sociala, ekonomiska och andliga faktorer samverkar i ett globalt och lokalt perspektiv

Arbete tillsammans med flyktingar och asylsökande

Under 2015 började flyktingar anlända i allt högre antal till Sverige. Som en respons på den stora ökningen av asylsökande i landet mobiliserades under hösten resurser för att Svenska kyrkan skulle kunna bidra.

Inventering av fastigheter

Det gemensamma fastighetsbeståndet i stiftet inventerades för att se var plats kunde beredas för flyktingboende.

Ansökan om nationella pengar

Kyrkostyrelsen beslutade 2015 att anslå 15 miljoner kronor till församlingars arbete med flyktingar. I Linköpings stift beviljades medel till tolv enheter som sökt medel. Åtta enheter fick i slutet av 2015 del av de medel som regeringen tilldelade Svenska kyrkan.

Juridiskt stöd i asylärenden

Linköpings stift har sedan några år ett avtal med Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar. Därigenom kan utbildningsinsatser genomföras och rådgivning erbjudas församlingar och enskilda. Under 2015 fick 108 vuxna och 59 barn rådgivning.

Integration och interreligiös dialog

Stiftet främjar på olika sätt de långsiktiga frågorna om hur vi i ett mångkulturellt samhälle ska hitta former för att leva tillsammans. Biskopen bjöd liksom tidigare in de andra religiösa trossamfunden i stiftet till en gemensam måltid där vi delade tankar om vad vi kan betyda och bidra med som troende människor i vårt samhälle. Svenska Kyrkans Unga fokuserade på frågor om människovärde och rasism och stiftet var del i det regionala NAD-projektet kring nyanländas etablering.

Opinionsbildning

2015 var ett år när mycket hände i flyktingfrågan. Svenska folket slöt snabbt upp bakom värden som generositet, välkomnande och öppenhet, men efter uppmärksamheten kring regeringens ändrade och mer restriktiva hållning i november började det dra kallare vindar i landet rent värderingsmässigt. I det läget togs beslutet att styra om budgetmedel till en kommunikationssatsning för att visa var Svenska kyrkan och Linköpings stift står i frågan om att hjälpa människor på flykt.

Under julen 2015 genomfördes en extern annonskampanj i stiftets större städer, på stortavlor och digitalt med syftet att skapa opinion i flyktingfrågan och öka kännedomen om Svenska kyrkans stöd till människor på flykt. Sammanlagt visades de digitala annonserna runt 2 miljoner gånger och stortavlornas annonser uppskattas ha nått ca 270 000 personer. ¶

TEXT: MAX WAHLUND

Under julen 2015 genomfördes en extern annonskampanj i stiftets större städer, på stortavlor och digitalt, med syftet att skapa opinion i flyktingfrågan och öka kännedomen om Svenska kyrkans stöd till människor på flykt.

Barbro Fritz, ideell medarbetare från Allianskyrkan i Aneby, är populär bland de besökande barnen.

GODA EXEMPEL

Ett långsiktigt kommunikationsprojekt sjösattes med syfte att dokumentera och sprida goda exempel på integrationsarbete i stiftet och för att attrahera och mobilisera ideella krafter i arbetet med flyktingar. I många församlingar pågår arbete som förenar församlingens egna resurser i form av lokaler och personal med den kraft som finns hos frivilliga.

Internationellt kafé i Aneby

I Aneby har Aneby kristna råd startat ett internationellt kafé som en del i den stora satsningen ”Alla får plats”. I nätverket Mix och mångfald finns representanter från Studieförbundet Vuxenskolan, Röda korset, kommunens flyktingsamordnare, boendet för ensamkommande flyktingbarn, Aneby bibliotek och Aneby kristna råd. Dessutom finns svenskundervisning, temakvällar, läxhjälp för ensamkommande flyktingbarn, temavecka på torget med Världens fest på torget, gemenskapsjul på julafton och Office corner – en mötesplats för asylsökande och nyanlända som har öppet tre dagar i veckan. →

Överst: Adiam från Eritrea; Margareta Eriksson, som arbetar ideellt med verksamheten.
Nederst: Ingela Jansson, ansvarig för asylverksamheten i Valdemarsvik; Baharu från Eritrea.

Många mötesplatser i Valdemarsvik och Ringarum

GODA EXEMPEL

Valdemarsvik-Ringarum har en rad mötesplatser för människor. Exempelvis erbjuds svenskundervisning, matlagning och mamma-barnträff. Mer än hundra personer träffas varje vecka för att tala svenska, sjunga och spexa tillsammans. Tillsammans med kommunens flyktingmottagning ordnas träffar för integration mellan svenska och nyanlända flyktingkvinnor. Det lagas mat; varannan gång från Sverige och varannan gång från till exempel Sudan eller Syrien. Mycket uppskattat och kul! Varje vecka samlas svenska och asylsökande mammor och barn från jordens alla hörn. Barnen leker, familjerna sjunger barnvisor på svenska, fikar och har det bra tillsammans!

Både den syriskortodoxe patriarken och den koptiske påven besökte Norrköping under året. Här patriark Ignatius Aphrem II och biskop Martin Modéus, omgivna av sina medarbetare.

I Norrköping är kyrkan brobyggare

GODA EXEMPEL

I Norrköping arbetar det interreligiösa nätverket för att alla som bor, lever och verkar i Norrköping ska ha ett tryggt liv – oavsett om man är född här, tillhör Svenska kyrkan, eller är muslim, katolik eller jude eller kom hit i går. Med goda relationer försvinner också den rädsla som ofta är orsak till konflikter och våld. Svenska kyrkan bidrar som aktivt troende med kunskap om och förståelse för andra troende människor. Kyrkans mål är att fungera som brobyggare mellan människor från olika länder, med olika religioner och det svenska samhället, som ett lokalt fredsarbete. Trots skilda livsåskådningar har företrädare från ett tjugotal församlingar i Norrköping byggt upp ett nätverk där man träffas regelbundet och pratar med varandra. ”Nätverk interreligiöst arbete” har företrädare från syriskortodoxa, koptiska, muslimska och judiska församlingar, thai buddistförening, frikyrkorna, Svenska kyrkan och Norrköpings kommun. ¶

En påminnelse om vårt gemensamma ansvar

Kyrkorna i Tidersrum och Rönö är numera riksbekanta genom stölderna av bland annat medeltida träskulpturer 2010 respektive 2014. Stiftsantikvarie Niclas Fredriksson svarar på frågor om vad som hänt efteråt.

Hur lyckades man spåra de stulna föremålen?
– Upprinnelsen till lösningen var när en tysk forskare fick se några skulpturer i en europeisk försäljningskatalog. Forskaren tyckte sig känna igen en skulptur från ett kapell i Dalarna och kontaktade en konservator i Västerås. Via en antikvitetshandlare kunde spåren följas till den spanjor som redan tidigare dömts för liknande stölder.

Polisen har utrett stölderna i samarbete med polismyndigheter i flera länder. I april 2015 kulminerade spaningsarbetet när en misstänkt kunde gripas av spansk polis. Flera av de stulna föremålen hittades senare på Teneriffa.

Kommer föremålen tillbaka nu och är de oskadda?
– Protokoll från polisförhör i Spanien visar att flera av föremålen bjudits ut till försäljning på auktioner i Europa och att de nya innehavarna i flera fall sålt dem vidare. I Tidersrums fall är utredningen om stölden av S:t Olof formellt avslutad, och den skulpturen betecknas tyvärr som förlorad. Även ett altarkrucifix och en träskulptur av S:ta Katarina är sannolikt förlorade.

Av de stulna föremålen från Tidersrum, har den så kallade ”Stolpstolsmadonnan” återfunnits utomlands och förhandlingar pågår med nuvarande innehavare. När det gäller Rönö är läget bättre. De flesta av de stulna skulpturerna från altarskåpet har nu kommit hem igen.

Skulpturerna från Rönö har tagit viss skada, behöver i vissa fall repareras och konserveras. Madonnan från Tidersrum har tillfogats obotliga skador – bland annat saknas Jesusbarnet som hör till Mariafiguren.

Kan vi som kyrka och stift göra något för att förebygga liknande händelser i framtiden?
– Ja, även om bakgrunden är väldigt trist har fler insett hur viktigt det är att vi alla samverkar för att de kulturskatter som finns i våra kyrkor ska bevaras – tillgängliga för alla. Vi arbetar hela tiden för att säkra denna typ av föremål.

Stölderna har lett till att samverkan mellan olika aktörer stärkts och idag har vi bättre beredskap för liknande händelser. Vården av våra kyrkor är ett stort gemensamt ansvar som Svenska kyrkan bidrar aktivt till och får särskild ersättning för från staten – kyrkoantikvarisk ersättning, KAE.

Vi får inte heller glömma hur viktigt det är att bevara en medvetenhet om vad kyrkobyggnaderna bär och rymmer av mänskliga berättelser och erfarenheter av mänskliga framsteg men också av tillkortakommanden. Inte minst viktigt är att förmedla en känsla för detta och för kyrkorummet, särskilt till barnen. En träskulptur av ett helgon som har haft sin plats i en kyrka i många hundra år är inte bara ett vackert föremål utan kan ytterst förstås som bärare av evangeliet – som berättar om något både om och utöver sig själv. ¶ TEXT: MARKUS LINDSTEDT, FOTO: MATS A SVERKER OCH PRIVAT

Vad är KAE – kyrkoantikvarisk ersättning?
Enligt beslut i Sveriges riksdag tilldelas Svenska kyrkan särskilda medel för vården av det kyrkliga kulturarvet. Svenska kyrkan ansvarar för att underhålla dessa kyrkobyggnader och kyrkomiljöer, att göra dem tillgängliga för besök samt att ta till vara det breda folkliga engagemang som finns för miljöerna.

Den kyrkoantikvariska ersättningen – KAE – ska täcka kulturhistoriskt motiverade merkostnader i samband med vård och underhåll av de kyrkliga kulturminnena. Genom den kyrkoantikvariska ersättningen bidrar alla landets innevånare till vården av det kyrkliga kulturarvet.

KAE i Linköpings stift 2015 – några exempel
Stöldsäkring av skulpturer: en fungerande projektorganisation har byggts upp och ett 30-tal medeltida skulpturer har stöldsäkrats under året. Projektet kommer att fortsätta med en etapp 2 under 2016–2017, då ca 100 skulpturer ska stöldsäkras.

KAE på över en miljon kronor vardera har under 2015 beviljats för takrenovering och/eller -reparation av Viby, Kristbergs, Hycklinge, Kimstads och Kvillinge kyrkor samt Linköpings domkyrka.

Andra större projekt – bland annat till reparation av murar – har beviljats för bland andra Hägerstads, Bankekinds, Lillkyrka, Törnevalla, Östra Skrukeby och Björsäters kyrkor.

Bilder från Tidersrums kyrka.

S:t Olof är ett av föremålen som stals och har inte återfunnits.

”Stolpstolsmadonnan” Maria med Jesusbarnet som den såg ut innan den stals, nu är den skadad.

Mot en framtid i Svenska kyrkan

När du arbetar i Svenska kyrkan är du en del av en stor helhet. Du har ungefär 22 000 kollegor, från Karesuando i norr till Källstorp i söder, och på många ställen i hela världen. För de fyra profilyrkena pedagog, diakon, musiker och präst har stiftsnivån ansvar för vissa delar i rekryteringen.

Bilden ovan, en av årets präst- och diakonvigningar: Annelie Almroth, diakon; Jacob Ottoson, präst; Emma Dahlberg, diakon; Gunnel Hillås, präst; Paul Forssander, diakon; biskop Martin Modéus; Johan Schullström, diakon; Anna Ekelund, diakon; Karin Champy, diakon; Katja Ekman, präst; Elin Danielsson Hannus, präst.

Emelie Hjerth, 28,
prästkandidat
Hemförsamling: Johannelund

Som präst vill jag visa fram kärleken

Emelie fick höra ”Du ska bli präst” redan för tio år sedan. Då lyssnade hon och försökte leva upp till förväntningarna, men fick kalla fötter. Nu är hon tillbaka. Hon vände andras förväntningar till sina egna.

Emelie Hjerth sitter som bäst och finputsar sin uppsats. Hon påbörjar sitt slutår på prästutbildningen i höst och skriver om hur ondskan gestaltas i skönlitteratur, med utgångspunkt i några av karaktärerna i Harry Potter.

Första gången hon fick höra ”Du ska bli präst!” var från en släkting. Hon hade varit engagerad i ungdomsgrupper, hon hade läshuvud. Ja, det fanns en förväntan. Men då fick hon kalla fötter och blev istället socionom.

Idag är hon tillbaka på sina egna villkor. I skrivande stund arbetar hon 75 procent i Johannelunds församling i Linköping. Det är också hennes hemförsamling och det var här hon insåg att det var präst hon ville bli. Det var här hon fick stöd och uppmuntran.

Hon lockas av friheten med prästyrket, att det sällan är låst.

– I kyrkan kan jag bygga relationer och möta folk. Jag kan visa på Gud och den kärleken, det hade jag aldrig möjlighet till i mitt förra yrke. Även om jag hade med mig det så fick jag aldrig låta det komma fram.

Hon vet inte vad hon ska vänta sig av sista året men tror att det kommer innehålla reflektion och samtal. Hon kommer spendera året på Svenska Kyrkans Utbildningsinstitut i Uppsala, men har kluvna känslor inför upplägget.

– Konceptet är bra. Går det att få det att fungera, vilket jag tror att det jobbas med, så är det strålande. Det är en fördel att redan nu mötas över yrkesgränser och att skapa förståelse för varandras roller.

På frågan om hennes yrkesdröm svarar hon med ett litet skratt.

– Jag vill bli en vanlig enkel församlingspräst! Jag vill finnas på samma plats länge och bygga relationer. →

Rekryterare av prästkandidater:
Mats A Sverker, stiftsadjunkt
013-24 26 34,
mats.a.sverker@svenskakyrkan.se

Linnea Jonasson, 24,
blivande kyrkomusiker
Hemförsamling: Gammalkil

Som kyrkomusiker vill jag beröra och ge kraft

Linnea Jonasson är trumpetaren som envisades med att lära sig orgel i vuxen ålder. Med mamma som inspirationskälla bestämde hon sig för en framtid som kyrkomusiker inom Svenska kyrkan.

Linnea gick musikhögskola med inriktning trumpet efter gymnasiet. Men hon tyckte inte om tanken på allt hon som professionell musiker skulle tvingas offra. Så hon tog ett uppehållsår. Under det året gick hon med i mammas kyrkokör i hemförsamlingen.

Orgeln hade en bredd som hon alltid hade saknat med trumpeten.

– Det går att spela så mycket, jazz, pop. Det är viktigt att vi låter orgeln komma fram. Svenska kyrkan är den enda organisation som upprätthåller orgelmusiken – vi ska vara stolta!

Linnea har nu ett år kvar på kyrkomusikerutbildningen vid Oskarshamns folkhögskola. Den har en bredd Linnea uppskattar. Klassiskt piano, liturgisk orgel, klassisk sång, kördirigering, teori och gehör. Linnea går just nu en kurs i afrosång.

Linköpings stift är en av de platser som lockar Linnea. Hon har ett gott stöd i kontakten med stiftet redan nu och har uppfattat att studenterna som är knutna till just Linköpings stift är privilegierade. Bland annat var Linköping stift först i Sverige med betald praktik även för församlingspedagoger och musiker.

– Min hemförsamling har även gett mig insikt i hur en kantor får jobba psykosocialt, berättar Linnea. Framför allt i körer, där jag som ledare får ta hänsyn till olika viljor, men också våga bestämma utan att köra över andra.

– Det går att vara troende och få det att funka i vårt samhälle. Det är spännande att försöka få folk att ändra inställning till kyrkan. Jag vill få alla att förstå det här: allt vi arbetar med är bara kärlek!

Rekryterare för kyrkomusiker:
Karin Wall-Källming, stiftsmusiker
013-24 26 11,
karin.wallkallming@svenskakyrkan.se

Arthur Lindarp, 22,
blivande församlingspedagog
Hemförsamling: Åtvidaberg

Som pedagog vill jag hjälpa ungdomar ta utrymme

Det var Svenska kyrkans ledarskapsprogram Unga Ledare som gav Arthur Lindarp idén. Efter en omväg kring elinstallationsprogrammet på gymnasiet och ett år som församlingsassistent läser han lärarprogrammet vid Linköpings universitet. Siktet är inställt på församlingspedagog.

Arthurs framtid ligger fortfarande öppen och han är i början av sin utbildning. Men just nu hoppas han på att bli församlingspedagog. Han är stolt över att tillhöra en organisation som är beredd att hjälpa människor så förbehållslöst.

– Svenska kyrkan begär inget, utan hjälper alla utan att ifrågasätta. Jag vill visa att unga kan göra skillnad och få dem att se en mening med att vara en del av Svenska kyrkan.

Arthur tror att en nyckel till ungas intresse ligger i konfirmandtiden. Han vill jobba för att låta unga vara med och förändra och driva utvecklingen. Det var som konfirmand Arthur själv kom i kontakt med kyrkan. Han upptäckte att det var kul att vara där, det fanns en öppenhet, alla tilläts vara som de ville. Han är tacksam över den grund han fått i hemförsamlingen. Han har fått värdefull utbildning i mänskliga rättigheter och ledarskap och han har fått lära sig att ta ansvar. I framtiden vill han gärna jobba som församlingspedagog i ett samhälle i Åtvidabergs storlek.

– På en mindre ort blir kontakten närmre och det finns en gemensam historia.

Arthur ser stora möjligheter i att samhället och kyrkan är i förändring. Han har varit med i valberedningen till Svenska Kyrkans Unga i Linköpings distrikt och är väldigt stolt över att ha lagt fram förslag till namn som under 2015 satt i ledningspositioner. Han tycker om tanken att ha hjälpt till att få in unga människor som brinner för Svenska kyrkans utveckling.

– Unga är inte bara framtiden, unga är här och nu!

Rekryterare för församlingspedagoger:
Peter Eriksson, stiftspedagog
013-24 26 55,
peter.eriksson@svenskakyrkan.se

Jörgen Kalmendal, 61,
diakonkandidat
Hemförsamling: Kättilstad

Som diakon vill jag verka för de utstötta

Jörgen Karmendal är i slutet av diakonprogrammet på Svenska kyrkans utbildningsinstitut i Uppsala. Han läser halvfart och är diakonianställd på halvtid i Vist Vårdnäs församling. Rekryteringen har varit långdragen och han låter förväntansfull över att slutåret närmar sig.

– Det har tagit längre tid än jag trodde. Ofta har jag känt att jag har fått börja från grunden i sådant jag har goda förkunskaper om.

Men han tillägger att han har förståelse för att processen ska skapa och forma kandidaten till det arbete som ligger framför.

Med sin brokiga bakgrund som överstelöjtnant i försvarsmakten, mental tränare för elitidrottare och utbildad KBT-terapeut har Jörgen skaffat sig olika kunskaper och erfarenheter. Han har läst Svenska kyrkans grundkurs, arbetat som lärare i Vadstena, forskat, varit svensk diplomat i Afghanistan samt föreläst. Han berättar att det har funnits en kallelse att tjäna, men att det först är på senare tid han fått förutsättningarna att kunna ägna sig åt andra på det här sättet.

Jörgen vill visa att Svenska kyrkan kan erbjuda ett alternativ till den samhällsutveckling vi erbjuds idag med en allt större utslagning. Han vill verka för människor som är övergivna av samhället.

– Det blir värre och värre för människor som inte tillhör de högpresterande. Samhället blir hårdare och det går fortare att falla ur idag. Jag vill vara med och föra deras talan.

Han har sitt hjärta i flera församlingar och de olika församlingarna har påverkat honom på olika vis. Men det var när han började sjunga i kören i domkyrkan som hela processen tog fart. Det var då Jörgen kände att han fick ytterligare verktyg för andlig fördjupning. Då infann sig känslan: Ja, det här är helt rätt väg. Och våren 2017 blir Jörgen Kalmendal äntligen vigd till diakon i Linköpings stift. ¶ TEXT: PERNILLA STRIDH

Rekryterare för diakoner:
Kenth Björk, stiftsdiakon
073-022 26 25,
kenth.bjork@svenskakyrkan.se

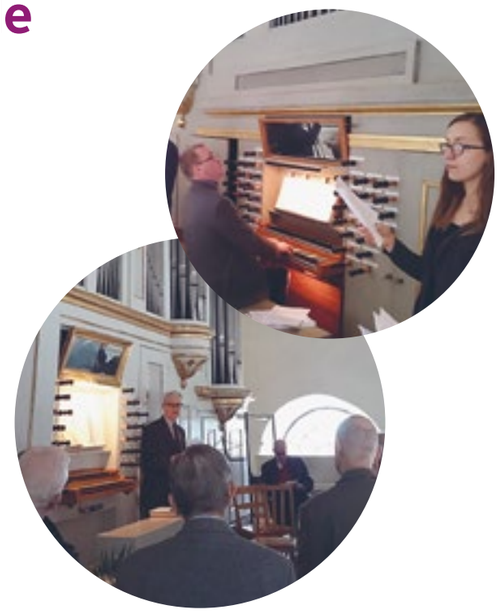

Återbruksandan på Kutens bensin, en gård i nostalgisk 1950-talsanda på Fårö, tilltalar Jörgen Kalmedal: ”När vi tar tillvara alla människor och återanvänder sådant vi inte tror att vi behöver, fylls vi av glädje och nostalgi. Som diakon gäller det att se allt utan att sortera efter slit och släng-principen. Det handlar också om att visa andra att det som stöts ut, har så mycket att bidra med.”

”Orgeln – en klangkälla till historien”

Orgelfeståret fyllde stiftet med musik

Tvåhundraårsjubileet av Rappestads kyrkas historiska orgel firades med festligheter runt om i stiftet. Pehr Schiörlin, den berömde orgelbyggaren, hade anlitats för att uppföra en orgel som anstod den splitternya kyrkan. Men mitt under pågående bygge avled Schiörlin 1815 och sonen fick avsluta arbetet. 2015 uppmärksammades Pehr Schiörlins livsverk med Orgelfeståret.

Det var engagerade orgelvänner som fick den ideella föreningen Organeum i Linköping och Vadstena (OLIVA), Linköpings stiftshistoriska sällskap och församlingarna att samverka för att stiftets orglar i allmänhet och orgeln i Rappestad i synnerhet skulle uppmärksammas. Orgelfeståret firades till minne av Schiörlin och det orgelbyggeri som fanns i Linköping 1740–1820. Under året anordnades evenemang i de församlingar lyckliga nog att äga en Schiörlin-orgel. Orgelvisningar, orgelkonserter, orgelturer och psalmgudstjänster avlöste varandra.

Schiörlin var högt respekterad av sin samtid. Den hantverksmässiga kvaliteten och den internationellt erkända musikaliska klangskönheten i hans orglar har gjort att de i ovanligt stor utsträckning har stått emot tekniska påfrestningar och senare tiders trender och förändringskrav.

Stiftsantikvarie Niclas Fredriksson, som är orgeltekniskt sakkunnig, jämför orglarna med kyrkklockor från 1200-talet. De låter också likadant som när de byggdes, menar han.

– En orgel är inte ett dött föremål, den har en själ. Den är en klangkälla till historien.

Stiftsmusiker Karin Wall Källming, som tillsammans med Niclas var ansvarig för att planera programmet under året, ger en humoristisk infallsvinkel på de historiska orglarna.

– De kan vara så historiska så de är omöjliga att spela på. Förr i världen satte de pedalerna annorlunda så du får vrida en del av hjärnan och tänka om. Det går, men det krävs lite träning.

Karin Wall Källming är, tillsammans med regissören Johan Wahlqvist, upphovsman till en av höjdpunkterna under Orgelfeståret. Musikalen Orgeln var ett beställningsverk för 200-årsjubileet av den världskända Schiörlin-orgeln i Gammalkils kyrka. Handlingen utspelar sig i en kyrka där alla är oense om vad som får spelas och sjungas i kyrkan. Efter många förvecklingar slutar det hela med att den 250 år gamle orgelbyggaren kallas in. Och hans budskap till oss idag är glasklart. All musik går bra, men lite i taget och inte på samma gång. ¶

TEXT: PERNILLA STRIDH

Historiska orglar
Den största andelen riktigt gamla orglar i Svenska kyrkan finns i Uppsala stift och Linköpings stift. 10 procent av landets orglar är byggda före 1860. De kallas klassiska orglar, eller historiska orglar, det finns uppskattningsvis nästan 5 000 i landet. Näst största andelen, 21 procent, finns i vårt stift. Inför Orgelfeståret gjordes en grundlig inventering av stiftets historiska orglar. Flera tidigare okända orglar uppdagades. Exempelvis en högt uppe i ett torn i Väversunda kyrka.

I spelbart skick Pehr Schiörlin-orglar i Linköping stift

1783 Slaka kyrka	1806 Ekebyborna kyrka
1784 Vikingstads kyrka	1806 Gammalkils kyrka
1785 Tryserums kyrka	1810 Hycklinge kyrka
1794 Östra Skrukeby kyrka	1811 Kråkshults kyrka
1801 Västerlösa kyrka	1815 Rappestads kyrka

Flera Schiörlin-orglar är bevarade men magasinerade

1786 Grebo	1789 Lönsås	1794 Tuna
1802 Vena	1805 Tjärstad	

Ordning och reda är nyckelord i arkivet

Under ett par års tid genomförs ett projekt för att hjälpa församlingar i Linköpings stift att skapa ordning i sina arkiv och diarier. Projektet finansieras med RFB-bidrag (Riktat församlingsbidrag) under 2015–2016. Camilla Engström är projektanställd som arkivassistent, och har ett digert arbete att genomföra.

Projektet syftar till att förbättra arkivhanteringen och diarieföringen hos de ekonomiska enheterna i stiftet. Bland de församlingar och pastorat som valt att delta i projektet har man gjort en prioritering utifrån de behov som fanns. Eftersom Svenska kyrkan tillämpar offentlighetsprincipen är det också viktigt att man kan hitta handlingar snabbt och enkelt. Det tar i de flesta falla tre till fyra veckor i varje församling att få ordning och att hitta bra system för arbetet.

– Många har bra ordning och de har också den kunskap som behövs om hur det ska se ut, men tiden har inte riktigt räckt till, säger Camilla. En del har väldigt mycket sparat och har inte hunnit gallra. Det är viktigt att allt diarieförs rätt.

Offentlighetsprincipen tillämpas för all kyrklig verksamhet, när det inte är uppenbart att andra intressen väger tyngre. För att var och en skall ha tillgång till de handlingar som förvaras hos Svenska kyrkan behöver dessa hållas ordnade och bevaras för framtiden. I detta ligger också ett ansvar för att föra vidare det historiska arv som kyrkan har del av.

I och med relationsändringen mellan kyrkan och staten avslutades kyrkoarkiven och nya påbörjades från och med år 2000. De kallas med en samlingsbeteckning för **Svenska kyrkans arkiv**.

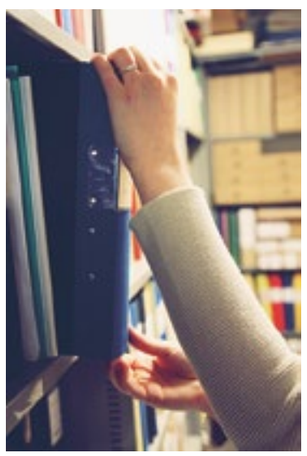
Församlingar och pastorat är även huvudmän för **begravningsverksamheten**. Det innebär att begravningsverksamhetens handlingar liksom tidigare är allmänna handlingar och att det statliga regelverket – tryckfrihetsförordningen, offentlighets- och sekretesslagen samt föreskrifter från Riksarkivet – ska följas.

Riksarkivet utövar tillsyn för dessa särskilda arkiv, och när församlingar och pastorat utarbetar förtecknings- och gallringsplaner, ska detta ske i samråd med Riksarkivet.

Camilla Engström, blivande arkivarie, hjälper församlingarna i arkiv- och diariefrågor.

Det gäller att göra rätt från början, har det blivit fel måste man göra om allt och det tar tid.

Allt material från tiden före 2000 ska ha förts över till landsarkivet i Vadstena. Det händer att Camilla hittar något som borde ha varit i Vadstena, men det är inte så ofta.

– Vi har inte hittat så mycket spännande, men en del gamla böcker har vi stött på, en del från 1600- och 1700-talet. Vi har också hittat en del kommunalt material som blivit kvar sedan långt tillbaka då kyrkan hade ansvar bland annat för undervisningen.

Camilla tycker att det är roligt att kunna bidra till att saker dyker upp, och att sprida kunskap om vad man gör med det.

– Vårt arbete är väldigt uppskattat ute i de församlingar som vi hjälper, eftersom det blir ordning och reda och att man kommer ikapp med mycket som man inte hunnit med. Man får även verktyg för hur man ska kunna hantera sina arkiv på ett effektivt sätt. ¶

TEXT: MARIA BRUTO ELLHAR

Mötesplats i skogen

I utkanten av ett villaområde i Lambohov finns ett skogsparti. Vi kommer dit tidigt på morgonen för att träffa Andreas Axelsson, som är skogsarbetare i Linköpings stift. Morgonen är kall och krispig. Solen har precis börjat värma dimmorna som flyter runt på fälten över Slaka.

Vi följer en stig som för oss in i skogen, där ljuset silas mellan trädens stammar. Stora, mossiga stenar ligger här och var som om de vore utslängda av en jätte någon gång i urtiden. I skogens utkant finns ett elljusspår, men det är för tidigt till och med för morgonpigga joggare.

Vi kommer fram till en öppen plats mellan träden. Mitt i gläntan finns en öppen eldstad där Andreas tänt en brasa, och runt den enkla träbänkar i cirkel.

Andreas berättar om hur det kommer sig att det finns en rastplats i skogen i Lambohov. Skogen, som omfattar ett par hektar, förvaltas av stiftet och tillhör prästlönetillgångarna.

– Vi lade märke till att det var en viss aktivitet här i skogen och att barnen byggde kojor på sin fritid. Och då tänkte vi att man kanske kunde göra något mer permanent tillsammans med någon skola. Det skulle ju kunna bli vårt bidrag till att skapa levande församlingar.

I närheten finns det två skolor och eftersom man hade kontakter på Änggårdsskolan blev det →

Prästlönetillgångarna

Svenska kyrkans egendomar, de så kallade prästlönetillgångarna, ugörs av skog, jord och fonder. De tillkom under sockenbildningstiden, på 1100–1200-talet, för att säkra prästens försörjning. Svenska kyrkan är därmed en av landets äldsta markägare.

Prästlönetillgångarna saknar ägare i vanlig mening. De är ett slutet stiftelselikt kapital som kan sägas ”äga sig självt”. Tillgångarnas syfte är att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. Detta är fastställt i lagen om Svenska kyrkan. Kapitalet ska bevaras intakt, vilket innebär att endast avkastningen är möjlig att använda i den kyrkliga verksamheten.

Prästlönetillgångarna förvaltas av stiften och avkastningen fördelas till stift och församlingar baserat på det innehav från de medeltida prästlönefastigheterna som fördes in i egendomsmassan. Kyrkoordningen föreskriver att prästlönetillgångarna skall förvaltas så effektivt som möjligt och på ett sådant sätt att de ger bästa möjliga uthålliga totalavkastning. Vidare stadgas att förvaltningen skall ske på etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar. Likaså skall natur- och kulturmiljövårdens intressen beaktas i skälig omfattning.

Prästlönetillgångarna är en egen juridisk person, varför resultatet av förvaltningen redovisas i en separat årsredovisning.

Andreas Axelsson, skogsarbetare i Linköpning stift.

dit man vände sig. En positiv rektor och elever från årskurs 6 arbetade i ett par dagar tillsammans med de stiftsanställda för att skapa en rastplats i skogen.

– Vår tanke var att vi inte skulle behöva köpa något material, säger Andreas, och det har vi inte heller gjort. Ekarna har vi fällt själva, och hos en kompis som har ett sågverk gjorde vi bänkarna.

Cementringen som utgör eldstaden har Andreas tagit hemifrån.

– Det är bara skruvarna till bänkarna som vi var tvungna att köpa, skrattar han.

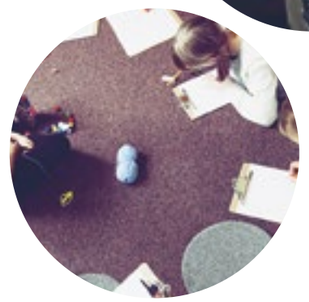
Det är inte bara skolelever som besöker platsen. Även scouterna är flitiga användare, liksom joggare som behöver en paus. Skolan utnyttjar skogen för friluftsdagar. Eftersom ungdomarna själva varit med och byggt upp det är det troligt att det kommer att få stå orört. Här är inte ens nedskräpat. ¶

TEXT: MARIA BRUTO ELLHAR

Make room for Godly play!

I Gamla domprostgården i Linköping finns ett hemligt rum. Eller kanske inte hemligt, men i alla fall ännu så länge okänt för många.

I det här rummet finns Bibelns berättelser samlade i hyllor och lådor.. Här finns ett material för var och en av Bibelns berättelser.

Namnet, *Make Room for Godly Play,* har flera bottnar. En del i projektet är precis som det låter, att skapa ett rum där berättelserna i Bibeln kan förmedlas med hjälp av figurer i olika former. En del figurer är i trä, andra i tyg eller ull. Materialet är sorterat efter Bibeln och här råder oklanderlig ordning och reda.

Så fort man kommer in i rummet grips man av en nästan oemotståndlig lust att undersöka vad som finns i hyllorna som löper runt väggarna. Mitt på golvet finns en matta att sitta på medan man lyssnar till berättaren. Metoden riktar sig i första hand till barn, men lämpar sig också för ungdomar och vuxna. I nuläget är barnen i kyrkans förskolor i Linköping de första att få prova på.

– Godly Play är en pedagogisk metod, eller kanske snarare ett förhållningssätt, som har hämtat sin inspiration i Montessoripedagogiken, berättar Malin Attervåg, stiftskonsulent i Linköping och projektsamordnare för *Make Room for Godly Play*.

Projektets andra del är att sprida kunskapen om Godly Play vidare, så att det kan användas av flera.

– Vi kommer även att jobba med hur vi kan göra plats för Godly Play i flera sammanhang, fortsätter Malin. Bland annat genom inspirationsdagar, nätverksträffar, fördjupningsdagar och utbildningar. Man kommer också att kunna låna materialet om man vill pröva det på hemmaplan.

Med medel från Svenska kyrkans satsning #delatrodelaliv påbörjades projektet Make Room for Godly Play 2015, och det kommer att avslutas 2017. Det är ett samverkansprojekt mellan Linköpings stift, Linköpings domkyrkopastorat, Västerås stift, Nätverket för Godly Play i Sverige och Sensus i Östergötland-Norra Småland. Med Godly Play som hjälp kan barnen hitta ett språk för sin relation till Gud. ¶ TEXT: MARIA BRUTO ELLHAR

Godly play är en metod för barns andliga utveckling. Metoden utvecklades i USA och kom till Sverige för några år sedan. Godly Play är ett sätt att berätta bibliska berättelser efter en given mall vilket gör att den är lätt att lära in och använda. Metoden har hämtat sin inspiration i Montessoripedagogiken.

Att göra hela livet till en pilgrimsfärd

Hösten 2015 arrangerade Pilgrimscentrum i Vadstena en pilgrimsfärd till Assisi, Italien. 230 människor deltog. Pilgrimspräst Tomas Wettermark delar med sig av sina intryck.

Varför gjorde ni pilgrimsfärden till Assisi?
För att möjliggöra en erfarenhet: att göra hela livet till en pilgrimsfärd. Vi ville ge människor en konkret erfarenhet av detta. Det fanns också en önskan att göra pilgrimsfärder inte bara i Sverige utan också till andra platser.

Vi hade tre ledord på färden: Ekologi, ekonomi och ekumenik. När det gäller ekumeniken var det naturligt för oss på Pilgrimscentrum att förankra resplanerna hos Birgittasystrarna här i Vadstena. Tre systrar fick också möjlighet att följa med på resan.

Pilgrimsfärden anknöt till den heliga Birgitta av Vadstena och Franciskus av Assisi, en kvinna och en man.
Själva platsen Assisi inkarnerar dessutom både ekologin och ekumeniken.

Resan arrangerades av Linköpings stift och Pilgrimscentrum i Vadstena i samarbete med Birgittasystrarna i Vadstena och Stockholms katolska stift, med stöd från Studieförbundet Bilda.

Hur många var med och varifrån kom de?
Totalt 230 personer i fem bussar. Deltagarna var i blandade åldrar. Bland ”pilgrimerna” fanns Linköpings stifts förre biskop Martin Lind och hans hustru Hilda Lind. Även biskopen i Stockholms katolska stift, Anders Arborelius, anslöt till gruppen under de fyra dagarna i Assisi.

De flesta deltagare var lutheraner, några katoliker. Förutom svenskar fanns deltagare med från Danmark, Norge och Tjeckien.

Hur reste och bodde ni?
Med buss via Polen/Danmark och Tyskland. Från början var planen att åka tåg, men tyvärr visade det sig alltför krångligt att organisera av olika skäl. Vi övernattade på olika orter i Tyskland och Österrike: Hamburg, München och Innsbruck. En natt sov vi på vandrarhem i Wittenberg och Martin Lind predikade i slottskyrkan där en gång Martin Luther talat.

Vad gjorde ni i Assisi?
Gruppen delades i mindre grupper som alla fick möjlighet till en rundtur till bland annat den stora basilikan, Franciskus födelseplats och kyrkan Santa Chiara. Det fanns också möjlighet att göra egna utflykter och delta i gudstjänster.

Varje dag hade ett tema som präglade böner och samtal. Till exempel under ekumenikens dag: Vad uppskattar jag i min egen kyrka därhemma?

Vad gjorde ni under vägen?
Vi firade mässa varje dag under resan plus fyra tideböner. En särskild pilgrimsbok för färden hade tryckts upp i förväg.

Vilken var resans höjdpunkt?
Det är svårt att välja ut en enstaka händelse eller en viss byggnad; det som blir kvar är snarare den intensiva erfarenheten av de gemensamma gudstjänsterna, rytmen i bönelivet. Om vi någon gång riskerade att tappa bort en av dagens tideböner var det genast någon som påminde oss!

Att människor fortfarande hör av sig och uttrycker glädje och tacksamhet är ett bevis på att resan har betytt mycket för många.

Någon personlig erfarenhet eller lärdom?
Jag inser att vi ekumeniskt har vi en bit kvar att gå, men det var mycket fint att få fira mässa i en av Assisis kyrkor med Martin Lind som celebrant! ¶ TEXT: MARKUS LINDSTEDT,
FOTO: TOMAS WETTERMARK OCH MARIA BRUTO ELLHAR

Bilder tagna i Assisi under pilgrimsresan.

Pilgrimscentrum i Vadstena är ett center för hela landets pilgrimer och drivs av Svenska kyrkan i Linköpings stift.

Pilgrimscentrum är en mötesplats för människor på väg. Här finns möjlighet för vandring, vila, reflektion och nya möten.

Vårdnäs stiftsgård – en miljömärkt mitt i naturen-upplevelse

Våra tre senaste biskopar har alla varit starka miljökämpar och miljöfrågan har länge haft en framträdande roll i stiftet. Så även på Vårdnäs stiftsgård. Under 2015 klarade stiftsgården Svanens nya, tuffa krav och nu kan den naturskönt belägna anläggningen bevisa att den är ett bra val även för miljön.

Mitt i ett förtrollande vackert sjölandskap breder lugnet ut sig på Vårdnäs stiftsgård. Här är skapelsen i fokus på flera sätt än det som möter ögat vid första anblicken. Svanenmärkningen är ett kvitto på att hotellet och restaurangen har en hög nivå på miljöarbetet och tar klimatansvar.

Michael Nilsson, en av Vårdnäs medarbetare, som varit projektledare för processen, håller med om att det varit tuffa krav och uppskattar den nyfunna medvetenheten hos sig själv och övrig personal.

– För restaurangdelen, vilken är en stor del, hade vi redan ett bra tänk, mycket tack vare vår köksmästare Sam Degerfält, som lägger stor vikt vid ekologiskt och närproducerat. Men nu har vi fått en annan överblick över hela verksamheten och ser vilken påverkan på natur och ekonomi våra inköp och rutiner har.

Att vara Svanenmärkt konferensanläggning innebär att såväl konferenssalar som hotellrum och restaurang klarar kraven. Det är strikt kontroll på energianvändning, städ- och diskkemikalier, källsortering av avfall, inköp av miljömärkta varor och tjänster, utbud av ekologiskt och hållbarhetsmärkt mat och dryck på menyn, för att nämna några av Svanens krav.

Hela gårdens belysning har setts över för att gå över till lågenergilampor i så hög grad som möjligt. Alla kemikalier har inventerats för att få bort icke miljövänliga produkter och på hotellrummen finns enbart miljömärkta hygienprodukter. Exempelvis används inga som helst engångsartiklar längre.

På Vårdnäs stiftsgård ses ett fungerande miljöarbete som något självklart. Och det är också en fråga om trovärdighet, inte minst utifrån de värderingar som präglar stiftsgården som en del av Svenska kyrkan.

– Det känns naturligt för oss att jobba med miljökriterier, säger Jonas Ridderström, chef på Vårdnäs stiftsgård och jag är stolt över det engagemang som alla medarbetare visar. I vårt uppdrag från Svenska kyrkan ingår att allt vi gör ska kunna försvaras inför kommande generationer och det fina är ju att också våra gäster bidrar, genom att välja att vara här. Det handlar om att tillsammans uppskatta och ha omsorg om naturens alla resurser och alla människor som både besöker oss och arbetar här – kort sagt hela skapelsen, avslutar Jonas. ¶ TEXT: PERNILLA STRIDH

Linköpings stift

Årsredovisning för räkenskapsåret 2015

Innehåll	*sidan*
Förvaltningsberättelse	54
Resultaträkning	63
Balansräkning	64
Kassaflödesanalys	66
Noter	67

Förvaltningsberättelse

Linköpings stift
Org nr 252010-0021

Stiftsstyrelsen avger följande årsredovisning.

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor (tkr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

INFORMATION OM VERKSAMHETEN

Uppgift

Den grundläggande uppgiften för Linköpings stiftsorganisation är att främja och ha tillsyn över församlingslivet. Främjandet och tillsynen omfattar församlingarnas grundläggande uppgift, vilken är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt att utöva diakoni och mission. Därutöver omfattar främjandet och tillsynen även församlingarnas och pastoratens förvaltning. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbredas och skapelsen återupprättas. Stiftets biskop och domkapitel har särskilda uppgifter enligt kyrkoordningen, bl a att utöva tillsyn över de som är vigda till tjänst i Svenska kyrkan. Stiftsorganisationen ska också verka för en lämplig församlings- och pastoratsindelning.

Förutom främjande och tillsyn har stiftsorganisationen också förvaltande uppgifter. Dessa består i huvudsak av förvaltning av prästlönetillgångarna, som utgörs av fast egendom i form av skog och jord samt finansiella tillgångar. Prästlönetillgångarna saknar ägare i vanlig mening och är en stiftelseliknande förmögenhet som kan sägas ”äga sig själva”. Syftet med dessa tillgångar är att bevara kapitalet intakt, vilket innebär att endast avkastningen är möjlig att använda i den kyrkliga verksamheten. Prästlönetillgångarna är en egen juridisk person, varför resultatet av förvaltningen redovisas i en separat årsredovisning.

Den kyrkliga indelningen

Svenska kyrkan är indelad i tre nivåer:

- Den lokala nivån, församlingen, är det grundläggande pastorala området som har ansvar för den kyrkliga verksamheten gentemot alla som vistas i församlingen. Linköpings stift består vid utgången av 2015 av 103 församlingar. Flera församlingar kan ingå i pastorat, som tillsammans ansvarar för ekonomisk utjämning, resurshållning och service. Vid utgången av år 2015 fanns 30 pastorat i Linköpings stift.

- Den regionala nivån, stiftet. Svenska kyrkan framträder regionalt som ett stift med en biskop i ledningen. Detta är ett utryck för Svenska kyrkans episkopala struktur. De 13 stiften i Sverige är pastorala områden och omfattar alla de församlingar som ingår i dess område.

- Den nationella nivån hanterar gemensamma angelägenheter för Svenska kyrkan, bland annat i frågor som berör regelsystem, utbildning och internationella frågor.

Organisation och arbetssätt

Det högsta beslutande organet i Linköpings stift är ett direktvalt stiftsfullmäktige som bland annat beslutar om budget, fastställer årsredovisning med resultat- och balansräkning, samt beviljar ansvarsfrihet. Stiftsfullmäktige utser stiftsstyrelse, egendomsnämnd, ett antal lekmannaledamöter i domkapitlet, ett antal ledamöter i styrelsen för stiftelsen Vadstena folkhögskola, valberedning samt revisorer.

Stiftsstyrelsen har tretton ledamöter inklusive biskopen, som är självskriven ordförande. Stiftsstyrelsens uppgift är att främja församlingslivet och verka för dess utveckling, leda och samordna stiftets förvaltning, ansvara för stiftets ekonomi samt ha tillsyn över egendomsnämndens verksamhet. Stiftsstyrelsen beslutar även om indelningen av församlingar och pastorat samt minsta antal präster i pastoraten.

Domkapitlets uppgift är att självständigt utöva tillsyn över verksamheten i stiftets församlingar i t ex frågor som rör kyrkans lära, böcker, sakrament, gudstjänst och övriga handlingar. Domkapitlet granskar hur präster och diakoner utövar sina uppdrag och efterlever avgivna vigningslöften.

Härutöver finns i Linköpings stift en frivillig nämnd, egendomsnämnden, som beslutar om förvaltningen av prästlönetillgångarna i Linköpings stift.

Stiftsorganisationen är organiserad i ett kansli med sex enheter, Vårdnäs stiftsgård samt Pilgrimscentrum, med totalt ett hundratal medarbetare. Stiftsorganisationens arbete leds av en stiftsdirektor.

Verksamhetens inriktning

Linköpings stiftsorganisation arbetar för visionen *Levande församlingar.* Detta uttryck sammanfattar det goda liv som levs i församlingarna i dag och den längtan efter fördjupning, utveckling och engagemang som finns i denna riktning.

Under flera år har Linköpings stift arbetat med frågan om kyrkosyn, dvs vad det är att vara kyrka i vårt stift i vår tid. Tre områden har identifierats som viktiga sammanhanget: *Relation*, *Gudsrikesvision* och *Tecken*. 2013 var *Relation* i fokus och 2014 *Gudsrikesvision*, med fördjupning inom *Ekoteologi*. Under 2015 har stiftet fokuserat på *Tecken.* Parallellt med de tre områdena har ett annan central tankemodell etablerats – ”de sju rörelserna” – som pekar på en perspektivförskjutning i synen på vad det är att vara kyrka. Rörelserna bejakar alla en längtan efter liv och levande sammanhang.

Visionen om levande församlingar är, tillsammans med kyrkosynsmaterialet, den grund på vilken en stor del av stiftsorganisationens främjandearbete vilar. I detta arbete erbjuder stiftsorganisationen församlingar och pastorat en mängd utvecklingsinsatser i form av biskopsvisitationer, församlingsinstruktionsarbete, fortbildningsverksamhet, konsultativt arbete, informationsinsatser, stiftsarrangemang etc.

FRÄMJANDE AV ÄNDAMÅL

Biskopsvisitationer

- Två pastorat visiterades: Åkerbo och Vreta Kloster. I och med visitationen i Vreta Kloster prövades den nya visitationsmodell som arbetats fram och som har en tydlig koppling till församlingsinstruktion.

Biskopens möten med anställda, ideella och förtroendevalda

- Biskopen träffade under året ett stort antal människor som verkar för Svenska kyrkan i Linköpings stift. I stort sett alla yrkeskategorier och även förtroendevalda hade möjlighet att träffa biskopen under året i olika sammanhang, för överläggningar, samråd och utbildning.

Fortbildning och mötesplatser

- Runt 100 fortbildningar och andra mötesplatser erbjöds. Arrangemangen var inom olika ämnesområden och för olika målgrupper och lockade runt 4 000 deltagare. Sammanlagt antal arrangemangsdagar var 175.
- En omfattande fortbildningsinsats sjösattes under året: "Dela liv, dela tro" med syfte att öka bildning och delande inom kristen tro

Främjande av det kyrkliga kulturarvet

- Ramanslaget för Kyrkoantikvarisk ersättning 2014 avslutades under 2015. Av 72,2 Mkr har allt utom 6 253 kr förbrukats (preliminär siffra, då 7 projekt har förlängts till och med 2016).
- 2015 års ramanslag blev 70,6 Mkr vilket har fördelats till 265 olika projekt genom beslut av Stiftsstyrelsen.
- 700 000 kr betalades ut i kyrkobyggnadsbidrag.
- Stiftsantikvarierna genomförde ca 150 besiktningar och rådgivningsbesök.

Församlingsbidrag

- 5,9 Mkr betalades ut i kontinuerligt församlingsbidrag för själavård på sjukhus, inom kriminalvården, militära förband etc, samt till stiftets två största kyrkor.

Församlingsinstruktioner

- 14 församlingar/pastorat i stiftet arbetade om sin församlingsinstruktion, vilken utfärdades av domkapitlet. Församlingsinstruktionen är att likna vid en strategiplan.

Förvaltning och gemensamma administrativa system

- En inventering av pastoratens önskemål och behov inom området administration genomfördes. Alla 30 pastorat intervjuades och ett antal möjliga lösningsmodeller arbetades fram. Implementering planeras under 2016 för att successivt erbjudas pastorat från och med 2017.
- Ett främjandeprojekt inom arkiv och diarium påbörjades. Projektet syftar till att förbättra arkivhanteringen och diarieföringen hos de ekonomiska enheterna i Linköpings stift och att höja kompetensen inom området. Under 2015 anmälde sig 17 enheter till projektet. Av dessa har 13 fått hjälp under 2015 och övriga, plus eventuellt nytillkomna, planeras under 2016.

Indelningsarbete

- Föregående indelningsarbete utvärderades på flera sätt och med olika infallsvinklar. Utvärderingarna resulterade i tre rapporter relevanta för framtida indelningsbeslut.

Integrations- och migrationsfrågor

- Genom avtalet med Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar kunde utbildningar genomföras i 6 församlingar. Rådgivning på plats gavs i 28 asylärenden i 8 församlingar och mail/telefonrådgivning i 30 ärenden. Under året har 108 vuxna och 59 barn fått rådgivning.
- Som en följd av den stora ökningen av asylsökande i landet mobiliserades under hösten en arbetsgrupp för att bearbeta hur Svenska kyrkan i Linköpings stift kan bidra. T ex inventerades det gemensamma fastighetsbeståndet för att se var plats kan beredas för flyktingboende. Det gjordes även en EU-ansökan för medel ur Asyl-, migration- och integrationsfonden.

Internationella relationer

- Utbytet med Ung i den världsvida kyrkan fortsatte. Återkopplingen från stiftets egna stipendiater är uppskattat och är en kontaktyta för det internationella arbetet för församlingar.
- Stiftets präster mötte präster och pastorer från den Ungerska lutherska kyrkans södra stift, vilket är Linköpings stifts vänstift.

Kommunikation

- 40 nyhetsbrev skickades via epost från kansliet ut till församlingar/pastorat. 2 300 personer prenumererade.
- 20 pressmeddelanden skickades ut.
- En kommunikationssatsning inom migration/integration påbörjades med syftet att dokumentera goda exempel i stiftet och hjälpa församlingar att mobilisera ideella krafter i arbetet med flyktingar.
- Julen 2015 genomfördes en extern annonskampanj i stiftets alla större städer, på stortavlor och digitalt, med syfte att skapa opinion i flyktingfrågan och öka kännedom om Svenska kyrkans stöd till människor på flykt.

Konferensanläggningar och mötesplatser

- Vårdnäs stiftsgård och Pilgrimscentrum i Vadstena utgjorde viktiga mötesplatser för fortbildning och andlig växt under året. Vårdnäs stiftsgård arbetade med att utveckla sin verksamhetsidé och införde en ny grafisk profil. Årets tema för Pilgrimscentrum var Pax et Bonum – Frid och allt gott, vilket präglade årets aktiviteter. Ett huvudarrangemang var pilgrimsresan till Assisi som lockade 230 personer.

Konfirmation

- Ett stiftskonfirmandläger "Fotboll och konfirmation" ordnades tillsammans med Linköpings fotbollsklubb på Vårdnäs stiftsgård.

Miljöarbete

- Ytterligare en enhet i stiftet miljödiplomerades – Tranås pastorat.
- En ny klimatstrategi arbetades fram som förväntas antas under 2016.
- Energieffektiviseringsprojektet avslutades. Därmed har 634 uppvärmda byggnader med en sammanlagd yta av drygt 260000 m2 inventerats, investeringsförslag tagits fram och handlingsplaner påbörjats.
- En pilgrimsvandring från Uppsala till klimatmötet COP21 i Paris genomfördes med syftet att skapa opinion och engagemang för klimatfrågan. 1500 pilgrimer deltog mellan Uppsala och Lund och en person från stiftet vandrade hela vägen till Paris.
- Stiftsorganisationens bilpark byttes ut till förmån för el-laddhybrider.

Musik

- Under 2015 firades ett "Orgelfestår" för att uppmärksamma den stora skatt av historiska orglar som finns i stiftet.
- Två stora stiftsgemensamma barn- och ungdomskörsarrangemang genomfördes: "Att älska är gratis" och "African Madonna", och för vuxna genomfördes "Workshopdag" och kyrkomusikalisk "Sing-a-long"-konsert.

Rekrytering

- Stöd till blivande kyrkomedarbetare, pedagoger, musiker, präster och diakoner gavs under året i form av praktik, handledning och kurser.
- Antal studerande/examinerade i stiftet 2015:
  Pedagog: 3 studerande, 1 tog examen
  Musiker: 10 studerande, 3 tog examen
  Präst: 2 kandidater antogs, 9 prästvigdes
  Diakon: inga kandidater antogs, 6 diakonvigdes

Själavård, personlig utveckling och handledning

- Samtalcentrum erbjöd samtalsstöd, arbetshandledning och andlig vägledning för anställda i stiftet.
- Ett webbaserat jämställdhetsverktyg arbetades fram och togs i drift.
- Linköpings stift bidrog till den nationella tjänsten telefonsjälavården och själavård på nätet genom att avlöna präster för uppdraget.

Stiftets förvaltning av prästlönetillgångarna

- Redovisas i separat årsredovisning.

Utvecklingsprocesser

- Under året har stiftsorganisationens främjandeverksamhet rört sig mot ett ökat fokus på att driva utvecklingsprocesser tillsammans med stiftets församlingar som pågår under längre tid. Exempel på detta är:
- En ny processmodell för arbetet med församlingsinstruktion, med en starkare koppling till kyrkosynsarbetet i stiftet och med den uttalade visionen att församlingsinstruktionen ska vara ett levande, användbart dokument.
- Ett projekt för ledarutveckling tillsammans med Norrköpings pastorat med reflektion och coachning som huvudsakliga verktyg.
- Kommunikationslyftet – en satsning på ökad kompetens, effektivitet och samverkan som samlar stiftets kommunikatörer under 2 år. 19 av stiftets 30 enheter deltog under året.

RESULTAT OCH STÄLLNING

Verksamhetens intäkter

Intäkterna för 2015 uppgick till 100,3 Mkr och för 2014 till 94,3 Mkr. Skillnaden mellan åren beror främst på slutförda projekt inom ramen för kyrkoantikvarisk ersättning samt ökade riktade församlingsbidrag (RFB).

Kyrkoavgiften för 2015 uppgick till 37,0 Mkr, vilket var en ökning med 1,1 Mkr jämfört med föregående år. Minskningen av antalet medlemmar, som uppgick till 4 901 personer mellan åren, uppvägdes av inkomstutvecklingen och den ökade sysselsättningsgraden bland medlemmarna. Vid utgången av 2015 var 377 255 personer inom Linköpings stift kyrkotillhöriga.

Erhållen ekonomisk utjämning som uppgick till 27,5 Mkr (27,6), utgörs av avkastningen från förvaltningen av prästlönetillgångarna (särskild utjämningsavgift), samt av stiftsbidrag. Inom Svenska kyrkan finns ett ekonomiskt utjämningssystem inom vilket medel omfördelas med syfte att bibehålla möjligheterna till rikstäckande kyrklig verksamhet.

Nettoomsättningen utgörs i huvudsak av två intäktskällor: dels intäkter från Vårdnäs stiftsgård, som uppgick till 13,0 Mkr (12,7) och dels fakturerade kostnader avseende personal inom förvaltningen av prästlönetillgångar, som uppgick till 7,3 Mkr (8,2).

Verksamhetens kostnader

Kostnaderna ökade med 9,1 Mkr mellan åren, från 93,0 Mkr till 102,1 Mkr. Det främsta skälet till ökningen var, som för intäktssidan, kostnader relaterade till ett antal projekt.

Lämnad ekonomisk utjämning uppgick till 7,1 Mkr (7,4). De största mottagarna utgörs av sjukhuskyrkan, fängelsekyrkan, Vadstena folkhögskola, samt domkyrkan och Vadstena klosterkyrka.

Personalkostnaderna ökade med 2,7 Mkr mellan åren. Skälet till denna ökning är att antalet pastorsadjunkter fördubblats mellan 2014 och 2015. Linköpings stift tillämpar Svenska kyrkans kollektivavtal. Vid sidan av detta finns även ett omställningsavtal som träder in vid arbetsbrist och ett utvecklingsavtal som innebär rätt till fortbildning mm.

Finansiella investeringar

Aktierna i den ideella placeringen JamiiBora Scandinavia AB är sedan bokslutet 2014-12-31 helt nedskrivna. Anskaffningsvärdet på aktierna var 500 tkr. Vidare gjordes i detta bokslut en ytterligare nedskrivning med 25 % avseende en revers på nominellt 2 500 tkr utgiven av JamiiBora Scandinavia AB. Totalt har 75 % av reversen reserverats. Bokfört värde uppgår således till 625 tkr. Även den upplupna räntan har reserverats.

Målkapital

Stiftets mål för det egna kapitalets storlek har fastställts till 58 Mkr (58 Mkr). Eget kapital överstiger fastställt målkapital med 2 Mkr (3 Mkr).

FLERÅRSÖVERSIKT

	2015	2014	2013	2012	2011
Allmänna förutsättningar					
Tillhöriga per den 31 december, (antal)	377 255	382 156	386 611	392 549	397 493
Tillhöriga per den 31 december (andel av invånarna), %	67,7	69,0	70,5	72,1	73,3
Kyrkoavgift, %	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
Medelantal anställda	100	95	81	87	81
Resultat (tkr)*					
Verksamhetens intäkter	100 264	94 268	82 604	82 765	83 190
Verksamhetens resultat	-1 882	1 253	-1 296	420	3 211
Resultat från finansiella investeringar	1 016	348	-467	665	463
Årets resultat	-866	1 601	-1 763	1 085	3 674
Kyrkoavgift, (tkr)	37 038	35 939	34 645	34 215	35 339
- varav slutavräkning, (tkr)	1 333	895	272	65	1 238
Personalkostnader/verksamhetens intäkter, %	59,9	60,8	58,2	56,3	52,2
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter, %	2,5	2,8	3,1	3,0	2,9
Ekonomisk ställning					
Fastställt mål för det egna kapitalets storlek, (tkr)	58 000	58 000	52 000	52 000	52 000
Eget kapital, (tkr)	60 022	60 888	59 162	61 051	59 666
Soliditet, %	72,9	75,3	79,8	80,9	78,7
Värdesäkring av det egna kapitalet, %	-1,4	2,7	-3,1	1,8	6,5
Likviditet, %	198,0	196,0	201,0	218,0	171,0

* Stiftet har, i enlighet med reglerna i K3, valt att inte räkna om resultatet för åren 2011–2012

Definitioner

Kyrkoavgift (%)
Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.

Varav slutavräkning
För förklaring se redovisningsprinciper.

Personalkostnader/verksamhetsintäkter (%)
Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%)
Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

Soliditet (%)
Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

Värdesäkring av eget kapital (%)
Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.

Likviditet (%)
Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER RÄKENSKAPSÅRET

2015 var andra året i den fyraåriga mandatperioden för förtroendevalda i stiftet. 33 av stiftsfullmäktiges ledamöter byttes i samband med valet 2013 och av stiftsstyrelsens 13 ledamöter och 9 ersättare är 6 respektive 6 nya sedan den nya mandatperioden som inleddes 1 januari 2014. De största nomineringsgrupperna är Arbetarepartiet Socialdemokraterna och Partipolitiskt Obundna i Svenska kyrkan (POSK).

Stiftsfullmäktige har sammanträtt tre gånger under året och stiftsstyrelsen tio. Därtill har stiftsstyrelsen, tillsammans med domkapitlet, haft en dygnsöverläggning, förlagd till Gransnäs ungdomsgård, där man bland annat samtalade om det gemensamma arbetet med församlingsinstruktioner och kyrkosynsfrågan.

Under hösten 2015 riktades ett starkare fokus mot flyktingfrågan. Stiftsorganisationen styrde om resurser i den egna organisationen och genomförde en inventering av vilka möjliga åtgärder som församlingar och verksamheter inom stiftsorganisationen skulle kunna genomföra med anledning av den uppkomna akuta situationen. Ett antal möjliga flyktingboenden identifierades och likaså integrationsverksamhet som språkcaféer etc. Vidare arbetades en kommunikationsplan fram och ett antal press- och medieaktiviteter genomfördes från stiftsorganisationens sida. Flera av stiftets församlingar har engagerat sig starkt i denna fråga – ett arbete som kommer att prägla församlingar inom stiftet under lång tid framöver.

Antalet pastorat minskade i samband med årsskiftet 2013/2014 från 53 till 30. Under 2015 genomfördes en uppföljning av utfallet av indelningsarbetet.

Under 2015 har stiftsorganisationen, tillsammans med ett antal kyrkoherdar, arbetat med frågan om administrativ samverkan inom stiftet med inriktningen att en servicebyrå för ekonomiadministrativa tjänster etableras.

Stiftsstyrelsen föreslog stiftsfullmäktige att i sitt sammanträde i maj 2015 utfärda en förlusttäckningsgaranti på 500 tkr för stiftelsen Vadstena folkhögskola avseende verksamhetsåret 2015. Denna förlusttäckningsgaranti motiverades av den i årsredovisningen för 2013 beskrivna situationen med otillräckliga ekonomiska resurser för folkhögskolan som bland annat resulterat i starkt eftersatt fastighetsunderhåll. Som en del i arbetet med att söka rädda folkhögskolan har stiftsstyrelsen under 2015 låtit genomföra en utredning om huvudmannaskapet för musiklinjen vid skolan. Denna utredning resulterade i att musiklinjen kommer att vara kvar vid folkhögskolan till och med vårterminen 2017. Ambitionen är att musiklinjen ska övergå till annan huvudman. Stiftsfullmäktige beslutade i sitt sammanträde i november 2015 att utfärda ytterligare en förlusttäckningsgaranti till förmån för folkhögskolan, denna gång avseende räkenskapsåret 2016 på upp till 750 tkr, varav upp till 250 tkr kan användas för bekostande av utrednings- och projektledningsarbete. Dessa förlusttäckningsgarantier ges utöver de 1,2 Mkr i bidrag till folkhögskolan som stiftsfullmäktige sedan ett antal år tillbaka beslutat om i samband med budgetbeslut i november.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER EFTER RÄKENSKAPSÅRETS UTGÅNG

Under andra halvan av 2015 genomfördes ett antal utredningar av stiftsorganisationen med bäring på frågan om indelning. Stiftsstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde i april 2016 att inte genomföra några indelningar inför kommande mandatperiod.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Vid utgången av 2015 hade stiftets långfristiga värdepappersinnehav ett marknadsvärde om 6 052 tkr (9 224). Stiftet har även en kortfristig placering med ett bokfört värde på 625 tkr som avsåg en ränteplacering i JamiiBora Scandinavia AB. Det nominella värdet på placeringen uppgår till 2 500 tkr.

FRAMTIDA UTVECKLING SAMT VÄSENTLIGA RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

	Plan 2018	Plan 2017	Beslutad 2016	Utfall 2015	Förändring mellan 2015 och 2016 (%)
Kyrkoavgift	40 226	38 442	37 048	37 038	0

Stiftsstyrelsens intention att få till stånd en gemensam förståelse inom stiftsorganisationen av mål, organisation och identitet har under året fortsatt att prägla stiftsorganisationens interna arbete. Strategiplanen, den gemensamma stiftsorgansationen, verksamhetsstyrningssystemet och den gemensamma ledningsgruppen är viktiga komponenter i förverkligandet av denna ambition. Stiftsorganisationens arbete torde till följd av detta ha förutsättningar för att bli än mer ändamålsenlig, dvs bidra till det liv som levs i alla stiftets 103 församlingar.

Den största tillgång som Svenska kyrkan har är människors förtroende för, och det man associerar till, kyrkan. Det är ytterst detta förtroende och denna association som gör att människor vill fortsätta att vara medlemmar i Svenska kyrkan - oavsett de individuella skälen till medlemskapet. Stiftsorganisationen i Linköpings stift avser att framgent ytterligare ”vässa sig” i den regionala roll man enligt kyrkoordningen har inom områdena främjande, tillsyn och förvaltning - allt i akt och mening att bidra till ”Levande församlingar”.

MILJÖINFORMATION

Linköpings stift bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

FÖRVALTADE STIFTELSER

Stiftsstyrelsen i Linköpings stift förvaltar 3 (3) stiftelser med ett totalt utgående eget kapital om 705 tkr (700 tkr) varav 30 tkr (26 tkr) är disponibelt för utdelning år 2016.

Resultaträkning

	Not	2015	2014
	1,2		
Verksamhetens intäkter			
Kyrkoavgift		37 038	35 939
Erhållen inomkyrklig utjämning	3	27 510	27 620
Erhållna gåvor	4	7	79
Erhållna bidrag	5	6 905	4 010
Nettoomsättning	6, 7	28 493	26 354
Övriga verksamhetsintäkter		311	266
Summa verksamhetens intäkter		**100 264**	**94 268**
Verksamhetens kostnader			
Lämnad inomkyrklig utjämning	3	-7 136	-7 362
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-9 117	-6 702
Övriga externa kostnader	8, 9	-23 170	-18 980
Personalkostnader	10	-60 127	-57 369
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-2 596	-2 602
Summa verksamhetens kostnader		**-102 146**	**-93 015**
Verksamhetens resultat		**-1 882**	**1 253**
Resultat från finansiella investeringar	11		
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		1 002	58
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		15	292
Räntekostnader och liknande resultatposter		-1	-2
Resultat efter finansiella poster		-866	1 601
ÅRETS RESULTAT		**-866**	**1 601**

Balansräkning

	Not	2015-12-31	2014-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	12, 13	28 557	29 837
Inventarier, verktyg och installationer	14	3 214	3 686
		31 771	33 523
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepappersinnehav	11, 15	6 141	8 487
Långfristiga fordringar	16	3 200	3 300
		9 341	11 787
Summa anläggningstillgångar		**41 112**	**45 310**
Omsättningstillgångar			
Varulager		479	426
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		2 894	2 192
Övriga fordringar		3 744	3 091
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	791	809
		7 429	6 092
Kortfristiga placeringar	15	625	1 250
		625	1 250
Kassa och bank	18	32 640	27 774
Summa omsättningstillgångar		**41 173**	**35 542**
SUMMA TILLGÅNGAR		**82 285**	**80 852**

	Not	2015-12-31	2014-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	19		
Balanserat resultat		60 888	59 287
Årets resultat		-866	1 601
Summa eget kapital		60 022	60 888
Avsättningar	20	1 470	752
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		4 393	2 805
Skatteskulder		0	0
Övriga skulder	21	8 312	8 911
Villkorade bidrag	22	80	111
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	8 008	7 385
Summa kortfristiga skulder		20 793	19 212
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**82 285**	**80 852**
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	24	500	Inga

Kassaflödesanalys

	2015	2014
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	-866	1 601
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		
Av- och nedskrivningar	3 221	3 030
Ökning/minskning av avsättningar	718	-361
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-1 079	6
	2 860	4 276
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet	1 994	4 276
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital		
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar	-1 390	1 773
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	1 581	5 327
Kassaflöde från den löpande verksamheten	2 185	11 376
Investeringsverksamheten		
Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar	-844	-1 829
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	6	0
Förvärv av kortfristig placering	0	-561
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	3 419	315
Återbetalning av långfristig fordran	100	100
Kassaflöde från investeringsverksamheten	2 681	-1 975
Årets kassaflöde	4 866	9 401
Likvida medel vid årets början	27 774	18 373
Likvida medel vid årets slut	32 640	27 774

Noter

NOT 1 REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Linköpings stifts årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning. Som för egen räkning inkluderas även medel där avsikten är att de helt eller delvis ska fördelas till andra juridiska personer men där fördelning grundas på beslut inom stiftet.

Kyrkoavgift
Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolftedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet sker en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Erhållen inomkyrklig utjämning
Inom Svenska kyrkan finns ett utjämningssystem där Svenska kyrkans nationella nivå omfördelar medel mellan trossamfundets organisatoriska delar. Inom ramen för utjämningssystemet tilldelas stiften årligen medel för viss basverksamhet inom stiften (stiftsbidrag). Det beslutade stiftsbidraget kan erhållas dels via utbetalning från nationella nivån, dels i form av så kallad särskild utjämningsavgift från de stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna. Stiftsbidrag och särskild utjämningsavgift intäktsförs det år de avser.

Utöver den utjämning som regleras inom ramen för kyrkoordningen kan Svenska kyrkans högsta beslutande organ, kyrkomötet, besluta om att av nationella nivåns kapital fördela medel till regional och lokal nivå. Besluten är vanligtvis förenade med villkor. Intäktsredovisning sker då enligt de generella principerna för bidrag i K3, se nedan.

Erhållna gåvor, bidrag och offentliga bidrag
Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de mottagits. Bidrag och offentliga bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med att bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Nettoomsättning
Intäkt av varor och tjänster redovisas normalt vid försäljningstillfället.

Lämnad inomkyrklig utjämning och lämnade övriga bidrag

Stiftet utgör en länk i det inomkyrkliga utjämningssystem som beskrivs under *Erhållen inomkyrklig utjämning* ovan. Såväl lämnad inomkyrklig utjämning som övriga lämnade bidrag skuldförs normalt när beslut om bidrag fattas såvida det inte av beslutet framgår att bidraget ska finansieras med kommande års intäkter. I det senare fallet skuldförs bidraget först under det finansieringsår som anges i beslutet. Beslutade, ej skuldförda, lämnade bidrag redovisas som ansvarsförbindelse.

Leasing

All leasing, både när stiftet är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Inkomstskatt

Stiftens inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

I den mån stiftet bedriver näringsverksamhet är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Vid fastighetsinnehav kan fastighetsinkomsten undantas från beskattning om fastigheten till mer än 50 % används för att främja det allmännyttiga ändamålet alternativt att hyresinkomsterna har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet.

Stiften är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Materiella anläggningstillgångar

I stiftet finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3:

Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld.

De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då församlingens ändamål är religiös verksamhet.

Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar.

Inventarier med ett anskaffningsvärde under 50 % av prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag och offentliga bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en materiell anläggningstillgång redovisas som övriga verksamhetsintäkter respektive övriga verksamhetskostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Markanläggning	20–33 år
Byggnader	20–124 år
Bilar	5 år
Datautrustning	3 år
Övriga inventarier, installationer och verktyg	5–10 år

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Materiella anläggningstillgångar skrivs ned enligt två huvudmetoder beroende på grunden för klassificering som materiell anläggningstillgång. Materiella anläggningstillgångar som används för att ge ekonomiska fördelar/kassaflöde skrivs ned enligt reglerna i K3, kapitel 27. De materiella anläggningstillgångar som innehas för det ideella ändamålet skrivs ned enligt kapitel 37, där det finns en grund- och en förenklingsregel. Tillämpad metod för nedskrivningar beskrivs i tilläggsupplysning i förekommande fall.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, varulager, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när stiftet blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförts och stiftet har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Långfristiga värdepappersinnehav – post för postvärdering

Innehaven i posten innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt till anskaffningsvärde, dock med avdrag för nedskrivning när värdenedgången bedöms vara bestående och av väsentligt belopp.

Nedskrivning redovisas i resultaträkningsposten Resultat från finansiella anläggningstillgångar. Nedskrivningsbehovet prövas individuellt för aktier och andelar och övriga enskilda finansiella anläggningstillgångar som är väsentliga.

När det finns en indikation på att en finansiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras. Tillämpad metod för nedskrivningar beskrivs i tilläggsupplysning i förekommande fall.

Varulager

Varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först in-, först ut-metoden (FIFU). För varulagret ingår alla utgifter som är direkt hänförliga till anskaffningen av varorna i anskaffningsvärdet.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar stiftets in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar stiftet, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Skattepliktig näringsverksamhet

Stiftet bedriver, förutom sin ideella verksamhet, näringsverksamhet som är skattepliktig. Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns en legal rätt till kvittning. Aktuell skatt, liksom förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Ansvarsförbindelser

En ansvarsförbindelse redovisas när det finns:

a) en *befintlig* förpliktelse som härrör från inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller att åtagandets storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet, eller

b) en *möjlig* förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser.

Som ansvarsförbindelse redovisas även beslutade bidrag som ska finansieras med kommande års intäkter.

NOT 2
UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Linköpings stift gör uppskattningar och bedömningar om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitionsmässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet. Det finns inga uppskattningar och antaganden som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande år.

NOT 3
ERHÅLLEN OCH LÄMNAD INOMKYRKLIG UTJÄMNING

	2015	2014
Erhållen inomkyrklig utjämning		
Särskild utjämningsavgift	27 510	24 000
Stiftsbidrag	0	3 620
	27 510	27 620
Lämnad inomkyrklig utjämning		
Kyrkobyggnadsbidrag	1 250	1 490
Bidrag till sjukhuskyrka	3 139	3 076
Bidrag till fängelsekyrka	1 116	1 024
Övriga inomkyrkliga bidrag	1 631	1 772
	7 136	7 362

NOT 4
ERHÅLLNA GÅVOR

	2015	2014
Gåvor redovisade i resultaträkningen		
Stiftskollekter till egen verksamhet	0	57
Gåva till stiftets verksamhet	7	22
	7	79

NOT 5
ERHÅLLNA BIDRAG

	2015	2014
Bidrag och offentliga bidrag redovisade i resultaträkningen		
Kyrkoantikvarisk ersättning, KAE	2 303	448
Arbetsmarknadsbidrag	199	251
Riktat församlingsbidrag, RFB	4 083	2 863
Övriga bidrag	320	448
	6 905	4 010

NOT 6
NETTOOMSÄTTNING

	2015	2014
Kost och logi stiftsgårdar	12 542	11 781
Övrig varuförsäljning	593	704
Förvaltningsuppdrag	1 283	1 282
Övriga tjänster	13 612	12 131
Hyresintäkter	463	456
Summa	28 493	26 354

NOT 7
OPERATIONELLA LEASINGAVTAL – LEASEGIVARE

	2015	2014
Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	237	231
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem 5 år	315	303
Under perioden erhållna leasingavgifter	410	417

Stiftet har en fastighet som hyrs ut som tjänstebostad till domprost och domkyrkokaplan. Hyresförhållandet innebär att när de lämnar sin tjänst ska bostaden fränträdas.

NOT 8
ARVODE OCH KOSTNADSERSÄTTNING TILL REVISORER

	2015	2014
Kvalificerade revisorer		
KPMG	0	12
PwC		
Revisionsuppdrag	144	180
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	6	0
Skatterådgivning	4	0
	154	192
Övriga valda revisorer		
Revisionsuppdrag	75	39
	75	39

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på stiftets revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

NOT 9
OPERATIONELLA LEASINGAVTAL – LEASETAGARE

	2015	2014
Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	712	436
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	820	467
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	771	724

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda inventarier och lokaler.

NOT 10
PERSONAL

	2015	2014
Medelantalet anställda		
Kvinnor	50	49
Män	50	46
Totalt medelantal anställda	100	95

From 2014 ingår förutom personal vid stiftskansliet, stiftsgården Vårdnäs, Pilgrimscentrum även prästlönetillgångarnas personal.

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 22 250 kr (22 200 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Könsfördelningen i stiftsstyrelsen och bland ledande befattningshavare		
Ledamöter i stiftsstyrelsen		
Kvinnor	6	6
Män	7	7
Totalt	13	13
Ledande befattningshavare		
Kvinnor	2	2
Män	7	7
Totalt	9	9

Löner, arvoden och andra ersättningar		
Ledamöter i stiftsstyrelsen samt biskop*	1 259	1 162
Anställda	38 616	38 874
	39 875	40 036

*Arvoden till förtroendevalda i stiftsfullmäktige, stiftsstyrelse m.fl. organ redovisas i resultaträkningen på raden Personalkostnader.

Arbetsmarknadsbidrag		
Under året erhållet arbetsmarknadsbidrag	199	251

Ersättning till stiftstyrelsens ordförande		
Till ordförande i stiftstyrelsen tillika stiftets biskop har löner och andra ersättning utgått med	1 059	1 169

Pensionskostnader och andra avgifter		
Pensionskostnader exkl. särskild löneskatt	3 600	3 158
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	13 406	12 569
	17 006	15 727

Av totala löner, andra ersättningar, pensionskostnader och andra sociala avgifter ovan, ingår personalkostnader för att förvalta prästlönetillgångarna med 7.326 tkr (8.195 tkr). Dessa kostnader har fakturerats prästlönetillgångarna och finns redovisade under verksamhetens intäkter.

Utfästelser om avgångsvederlag eller liknande förmån till personer i ledande ställning
Stiftet har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

NOT 11
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR

	2015	2014
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		
Räntor	15	31
Utdelning	539	460
Realisationsresultat vid försäljning	1 073	-5
Nedskrivning	-625	-559
Återföring av nedskrivning	0	131
Summa	1 002	58
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
Räntor	15	292
Summa	15	292

NOT 12
BYGGNADER OCH MARK

	151231	141231
Ingående anskaffningsvärde	58 095	57 533
Inköp	332	562
Försäljningar och utrangeringar	-34	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	58 393	58 095
Netto anskaffningsvärde	58 393	58 095
Ingående avskrivningar	-28 258	-26 654
Försäljningar och utrangeringar	34	0
Årets avskrivningar	-1 612	-1 604
Utgående ackumulerade avskrivningar	-29 836	-28 258
Utgående redovisat värde	28 557	29 837

NOT 13
FÖRVALTNINGSFASTIGHETER

Stiftet innehar inga förvaltningsfastigheter.
Stiftet har bedömt att det kyrkliga ägandet och förvaltandet är önskvärt för att kunna bibehålla den historiskt kyrkliga miljön och verksamheten intill domkyrkan, biskopsgården och stiftskansliet.

Fastigheterna med benämningen "Sysslomannagården" har en kyrklig historia då de uppförts för kyrkliga ändamål. Fastigheterna betraktas som tjänstebostäder åt domprost och domkyrkokaplan. Fastigheternas hyresintäkter täcker inte heller kostnaderna helt över tiden.

NOT 14
INVENTARIER, VERKTYG OCH INSTALLATIONER

	151231	141231
Ingående anskaffningsvärde	13 199	13 150
Inköp	512	1 265
Försäljningar och utrangeringar	-331	-1 216
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	13 380	13 199
Ingående avskrivningar	-9 453	-9 669
Försäljningar och utrangeringar	331	1 209
Årets avskrivningar	-984	-993
Utgående ackumulerade avskrivningar	-10 106	-9 453
Ingående nedskrivningar	-60	-60
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-60	-60
Utgående redovisat värde	3 214	3 686

NOT 15
VÄRDEPAPPERSINNEHAV

Värdepappers-innehav	Anskaffnings-värde	Bokfört värde	Marknadsvärde bokslutsdag
Långfristiga värdepappersinnehav			
Noterade aktiefonder	2 818 (2 818)	2 818 (2 818)	3 647 (3 414)
Noterade räntebärande värdepapper	2 200 (2 200)	2 200 (2 200)	2 405 (2 409)
Onoterade långfristiga placeringar	70 (2 598)	70 (1 647)	0 (3 401)
Övriga långfristiga placeringar	1 553 (1 822)	1 053 (1 822)	0 (0)
Kortfristiga placeringar			
Övriga kortfristiga placeringar	2 500 (2 500)	625 (1 250)	0 (0)
Summa värdepappersinnehav	9 141 (11 938)	6 766 (9 737)	6 052 (9 224)

Ideella placeringar

Med ideella placeringar förstås att stiftet avstår avkastning till förmån för internationell diakoni och mission. Linköpings stift har en ideell placering med ett bokfört värde på 0 tkr i icke noterade aktier i bolaget Jamii B Scandinavia AB samt en medlemsinsats i den ideella ekonomiska föreningen Jamii Scandinavia till ett bokfört värde på 3 tkr (3 tkr). Avkastningen på den ideella placeringen var 0 tkr för räkenskapsåret (0 tkr).

	151231	141231
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	9 439	9 193
Investeringar under året	0	561
Försäljningar/avyttringar	-2 798	-315
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	6 641	9 439
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-952	-523
Återföring av nedskrivningar	452	130
Årets nedskrivningar	-0	-559
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-500	-952
Utgående bokfört värde	6 141	8 487

NOT 16
LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

	151231	141231
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	3 300	3 400
Amorteringar, avgående fordringar	-100	-100
Utgående ackumulerat anskaffningsvärden	3 200	3 300
Utgående bokfört värde	3 200	3 300

NOT 17
FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	151231	141231
Förutbetalda hyror	71	72
Försäkringspremier	62	257
Upplupna ränteintäkter	0	195
Övriga poster	658	285
Summa	791	809

NOT 18
KASSA OCH BANK

Av behållningen på kassa och bank utgör 28 290 tkr (22 728 tkr) behållning på det s.k. kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

NOT 19
EGET KAPITAL

	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 2014-12-31	59 287	1 601	60 888
Omföring av föregående års resultat	1 601	-1 601	
1 601			
-1 601			
Årets resultat		-866	-866
Eget kapital 2015-12-31	60 888	-866	60 022

NOT 20
AVSÄTTNINGAR

	151231	141231
Förmånsbestämd ålderspension		
Avsättning vid årets början	752	1 113
Nya avsättningar	1 433	1 441
Ianspråktaget belopp	-711	-1 744
Återfört outnyttjat belopp	-4	-58
Avsättning vid årets slut	1 470	752

Enligt kyrkans tjänstepensionsavtal har anställda med en månadslön överstigande cirka 36,3 tkr (2015) under vissa förutsättningar rätt till förmånsbestämd tjänstepension. Försäkring av intjänad pensionsrätt sker året efter inkomståret. Vid upprättande av denna årsredovisning är premiekostnaden inte känd för 2015 varför den förmånsbestämda tjänstepensionen redovisas som en avsättning. Även särskild löneskatt ingår i beloppet.

NOT 21
VIDAREFÖRMEDLADE BIDRAG

	151231	141231
Ingående skuld	211	185
Under året mottagna bidrag	56	128
Under året förmedlade bidrag	-102	-102
Utgående skuld	165	211

NOT 22
VILLKORADE BIDRAG

	151231	141231
Ingående balans	111	149
Ianspråktaget under året	-31	-38
Summa utgående balans	80	111
Specifikation av utgående balans		
Bidrag till anläggningstillgångar	23	42
Skuldförda bidrag till verksamheten	57	69
Summa	80	111

NOT 23
UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	151231	141231
Upplupna löner och semesterlöner	3 621	4 322
Upplupna sociala avgifter	1 348	1 532
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	3 039	1 531
Summa	8 008	7 385

NOT 24
ANSVARSFÖRBINDELSER

	151231	141231
Förlusttäckningsgaranti	500	0

Linköpings stift
252010-0021

Linköping 2016-05-03

Biskop Martin Modéus
Stiftsstyrelsens ordförande

Anders Björkman

Gunnar Bredin

Lars-Ove Pettersson Stening

Monica Lago

Per-Eric Lindgren

Sven-Inge Levin

Kärstin Brattgård

Hildegard Jarskog

Lena Arman

Mariette Ädel Skiöld

Anna Thuresson

Mats Ludvigsson

Vår revisionsberättelse har lämnats 2016-05-10

Anita Agefjäll
Auktoriserad revisor

Ebbe Ericsson

Conny Tyrberg

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Linköpings stift org.nr 252010-0021

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Linköpings stift för år 2015.

Stiftsstyrelsens ansvar för årsredovisningen

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som stiftsstyrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Granskningen har utförts enligt god revisionssed. För den auktoriserade revisorn innebär detta att denna utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att den auktoriserade revisorn följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur stiftet upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i stiftets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i stiftsstyrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Linköpings stifts finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även reviderat stiftsstyrelsens förvaltning för Linköpings stift för år 2015.

Stiftsstyrelsens ansvar

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt kyrkoordningen.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i stiftet för att kunna bedöma om någon ledamot av stiftsstyrelsen har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet. Vi har även granskat om någon ledamot av stiftsstyrelsen på annat sätt har handlat i strid med kyrkoordningen eller årsredovisningslagen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Linköping 2016-05-10

Ebbe Ericsson

Conny Tyrberg

Anita Agefjäll
Auktoriserad revisor

Prästlönetillgångarna i Linköpings stift

Årsredovisning för räkenskapsåret 2015

Innehåll	*sidan*
Förvaltningsberättelse	80
Resultaträkning	85
Balansräkning	86
Kassaflödesanalys	88
Tilläggsupplysningar och noter	90

Förvaltningsberättelse

Prästlönetillgångarna i Linköpings stift
Org nr 262000-1558

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor (tkr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

INFORMATION OM VERKSAMHETEN

Prästlönetillgångarna, vilka ursprungligen härrör från de jordegendomar som kyrkan från medeltid och fram till 1700-talet erhållit genom enskildas gåvor och testamenten, består dels av skogs- och jordbruksfastigheter, dels av monetära tillgångar – prästlönefonder. De senare har tillskapats med de medel som blivit frigjorda vid försäljningar av fastigheter. Tillgångarnas syfte har hela tiden varit att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. Detta är fastställt i lagen om Svenska kyrkan.

Trossamfundet Svenska kyrkan är ytterst ansvarig för prästlönetillgångarnas förvaltning. Kyrkomötet har dock delegerat förvaltningen av de stiftsvisa prästlönetillgångarna till respektive stift. I Linköpings stift har stiftsfullmäktige sedan fattat beslut om att förvaltningen skall handhas av en särskild nämnd under stiftsfullmäktige; Egendomsnämnden, vilken består av 5 ledamöter och lika många ersättare.

Rent praktiskt handhas förvaltningen av personal anställd inom stiftsorganisationen och enheten för egendomsförvaltning. Egendomsförvaltnings förvaltning av prästlönetillgångarna är dock helt skild från stiftets ekonomi i övrigt även om verksamhetens administrativa del är inhyst i stiftskansliet. Egendomsförvaltningen ersätter följaktligen stiftet för både lokaler och administrativa tjänster (ekonomihantering mm) samt löner för all den personal som arbetar med förvaltningen av prästlönetillgångarna. Vidare bedrivs verksamheten utifrån en policy som bl a anger att skogsbruket skall vara dubbelcertifierat enligt PEFC™ (Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes™) och FSC® licens nr FSC-C014110. (Forest Stewardship Council®).

Förvaltningsbestämmelserna i KO (kyrkoordningen – ett inomkyrkligt regelverk fastställt av kyrkomötet) syftar till att garantera att prästlönetillgångarna bevaras och används för ovan nämnda ändamål. KO föreskriver följaktligen att prästlönetillgångarna skall hållas värdesäkrade. Rent praktiskt går detta till så att fondmedlen via avsättningar hålls inflationsskyddade, medan värdet på den fasta egendomen bedöms följa den allmänna prisutvecklingen. Dock är den fasta egendomens byggnader föremål för en planenlig avskrivning, en avskrivning som sedan värdemässigt förs tillbaka till prästlönefonden för att på så sätt hålla prästlönetillgångarna totalt sett värdesäkrade. Prästlönetillgångarna kan på så sätt sägas vara en sluten förmögenhetsmassa av stiftelseliknande karaktär. Vad som är möjligt, och så sker också, är att sälja fast egendom och föra pengarna (inklusive eventuella realisationsvinster) till fonden, eller tvärtom – med medel ur fonden köpa nya fastigheter. Att göra värdebeständiga investeringar i prästlönefastigheterna med prästlönefondsmedel är också möjligt.

Den avkastning som prästlönetillgångarna ger, har som redan nämnts, som ändamål att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. KO föreskriver även att prästlönetillgångarna skall förvaltas så effektivt som möjligt och på ett sådant sätt att de ger bästa möjliga uthålliga totalavkastning. Vidare stadgas att förvaltningen skall ske på etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar. Likaså skall natur- och kulturmiljövårdens intressen beaktas i skälig omfattning.

Avkastningen genererar årliga utdelningar där minst hälften går till de ekonomiska enheter (församlingar och samfälligheter) inom stiftet som har andelar i prästlönetillgångarna. Storleken på andelarna är en gång för alla fastställd allt efter hur stor del av tillgångarna som en gång kommit från just den enheten. Den andra hälften av utdelningen tillfaller Linköpings stift i form av en så kallad särskild utjämningsavgift vars användningsområde beslutas av stiftsfullmäktige.

Kyrkostyrelsen på kyrkans nationella nivå har från 2010 viss tillsyn över stiftens förvaltning av prästlönetillgångarna. De skall bl a minst en gång per år, kalla till överläggningar med företrädare för stiften för samråd kring förvaltningen. Dessa samråd ger möjligheter att lyfta gemensamma frågor för diskussion vilket även kan bidra till ökad samverkan mellan stiftens förvaltningar.

Fastigheterna

Prästlönefastigheterna i Linköpings stift är fördelade på ca 250 olika fastigheter där den klart största arealen återfinns på skogssidan:

Skogsmark (varav ca 13 % avsatta för naturvårdsändamål)	28 900 ha
Jordbruksmark	6 300 ha
Övrig mark (skogimpediment, vägar m m)	4 000 ha

RESULTAT OCH STÄLLNING

Egendomsförvaltningens *totala resultat*, d v s vad som i resultaträkningen benämns ”Årets resultat” ligger på 69,3 Mkr (107,1 Mkr), varav 50,1 Mkr (58,2 Mkr) är disponibla för utdelning. Resultatnivån ”disponibla medel för utdelning” är årets resultat reducerat med dels prästlönefondens värdesäkring, dels med eventuella realisationsvinster vid fastighetsförsäljningar. Dessa båda avsättningar förs till det bundna egna kapitalet i syfte att hålla prästlönetillgångarna värdesäkrade.

Det redovisade disponibla resultatet, 50,1 Mkr för utdelning överträffar budgetmålet som låg på 47,7 Mkr. Även rörelseresultatet är bättre än budget. De enskilda avvikelserna inom respektive rörelsegren skog, jord och fond redovisas under nästa rubrik.

Eftersom förvaltningens budget, till skillnad mot en ren anslagsbudget, till stora delar består av prognoser över svårbedömda variabler såsom virkespriser, aktiemarknadernas utveckling, inflationen mm blir också avvikelserna inte sällan ganska stora. Målsättningen att ändå kunna hålla en relativt jämn utdelning regleras via de balanserade medlen.

Det *totala bokförda värdet* (bundet eget kapital) på prästlönetillgångarna i Linköpings stift är vid utgången av året 983 Mkr (964 Mkr) varav de fasta tillgångarna står för 818 Mkr, d v s 83 % (85 %). Marknadsvärdet (uppräknat från värdering 2010 med index enligt branschstatistik för skog respektive jord i länen) ligger dock betydligt högre; 4 046 Mkr (3 839 Mkr). Fördelningen av det uppskattade marknadsvärdet är följande: Skog 69 %, jord 27 % och fond 4 %. Vad denna fördelning mellan fasta respektive fondtillgångar beträffar, planeras inga större förändringar inom överskådlig tid, även om en viss strukturrationalisering pågår på fastighetssidan där en del mindre lönsamma fastigheter successivt avyttras.

RESULTAT FRÅN DE OLIKA RÖRELSEGRENARNA SAMT DE FINANSIELLA INVESTERINGARNA

Skogs- och jordbruksförvaltningens rörelseresultat som det presenteras nedan innehåller ej realisationsresultaten från fastighetsförsäljningar då dessa ej påverkar det utdelningsbara resultatet. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Skogsförvaltningens rörelseresultat blev 31,5 Mkr (40,1 Mkr), d v s 7,6 Mkr lägre än året innan. Orsaken är en över årsskiftet förskjuten virkesförsäljning.

Jordbruksförvaltningens resultat har ökat markant jämfört med 2014 och uppgår till 8,4 Mkr (5,2 Mkr). Mot budget är resultatet 2,5 Mkr bättre. Att resultatet 2015 skiljer sig så kraftigt från 2014 beror huvudsakligen på att flera budgeterade reparations- och underhållsarbeten skjutits på framtiden eller inte bedömts som angelägna. Det faktiska resultatet 2014 var 6,1 Mkr men har efter införande av K3 (komponentavskrivning) justerats till 5,2 Mkr.

Prästlönefondens rörelseresultat ligger på 12,6 Mkr (13,8 Mkr) att jämföra med budgeten som låg på 14,1 Mkr. Konsolideringsgraden har minskat något och den totala avkastningen (inkl. värdeförändring) i fonden, uppgår under året till 0,2 % eller drygt 300 tkr. Det finns dock fortfarande en marginal om ca 20 Mkr i övervärde efter årets vinstuttag. Kapitalförvaltningen sker utifrån stiftets placeringsreglemente. En reviderad placeringspolicy antogs under 2011. En policy som, när det gäller etik och miljö, numera har samma regler som Svenska kyrkans nationella nivå.

I huvudsak förvaltas fondkapitalet av Danske Bank och Handelsbanken. Därtill finns en i sammanhanget blygsam del placerad i den ekonomiska vindkraftsföreningen Kyrkvinden. Fördelningen av tillgångsslagen utifrån marknadsvärden är vid bokslutstillfället 82 % aktier, 3 % onoterade svenska aktier samt 15 % räntepapper.

Prästlönefondens bokförda värde 2015-12-31 ligger på 152,2 Mkr vilket understiger prästlönefondens del, 165,6 Mkr till ett belopp om 13,4 Mkr som skall överföras från rörelsemedlen till fondförvaltningen.

De *finansiella investeringarnas* resultat, som främst härrör från balanserade medel, blev 0,4 Mkr att jämföra med 2014 som uppvisade ett överskott på 1,8 tkr.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

Köp

Under året har inga fastighetsköp genomförts.

Försäljningar

Skogsskiftet Högby 7:1 om ca 38 ha. Betesmark Torpa 1:1 ca 5 ha. Gårdscentrum med tillhörande skogs- och jordbruksområden av Kappetorp 1:1, och Käxelvik 1:1 om totalt ca 70 ha jordbruksmark och 50 ha skogsmark. Skogsmarksskiftena i Klockrike om ca 15 ha har också sålts under året. Därtill genomfördes under året ytterligare ett antal beloppsmässigt mindre försäljningar.

Investeringar

Under året investerades ca 5,7 Mkr av prästlönefondens medel i jordbruksfastigheterna. Motsvarande belopp 2014 var ca 12,7 Mkr. Skogsbilvägar och vändplaner har anlagts till en kostnad om ca 800 tkr.

Prästlönetillgångarna är sedan 2014-01-01 inkomstskattebefriade avseende inkomst på kapital.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER EFTER RÄKENSKAPSÅRETS UTGÅNG

Prästlönefondens marknadsvärde har minskat med ca 2 % att jämföras med en ökning med 10 % motsvarande period 2015.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Mål för prästlönefondens förvaltning, bestämmelser om tillgångsfördelning, tillåtna instrument, etiska restriktioner och riskkontroll finns angivna i det placeringsreglemente som antogs i fullmäktige 2011 samt egendomsnämndens policydokument fastställt 2011. Förvaltningens långfristiga värdepappersinnehav inkl prästlönefonden hade vid utgången av 2015 ett bokfört värde om 220 Mkr (206Mkr). De kortfristiga placeringarna ligger på 45 Mkr (53 Mkr) och består av bankmedel.

FRAMTIDA UTVECKLING

Frågan om kyrkans eventuella ägande av prästlönetillgångarna är fortfarande under utredning hos regeringen. Det är bl a den utredningen som föranlett att stiften avvaktar fortsatt beslut om att gå vidare med förslaget om bildandet av en gemensam markförvaltning.

Därtill finns som vanligt ett antal riskfaktorer utanför förvaltningens påverkan; aktie- och ränteutvecklingen, virkespriset samt förändringar inom jordbrukets bidragsområde.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Utdelningen föreslås till 54 Mkr (64 Mkr); 27 Mkr till andelsägande församlingar och samfälligheter och 27 Mkr i särskild utjämningsavgift till Linköpings stift. De balanserade vinstmedlen skulle då minska från 54,7 Mkr till 50,8 Mkr.

MILJÖINFORMATION

Förvaltningen bedriver viss tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken – plantkyl med köldmedier som måste rapporteras in till kommunen samt skogsavverkning inom vattenskyddsområde.

FLERÅRSÖVERSIKT

	2015	2014	2013	2012	2011
Rörelsens intäkter, mkr	113	155	101	87	88
-varav resultat vid avyttring av prästlönefastigheter,Mkr	19	49	8	6	6
Årets resultat, mkr	69	106	50	39	43
Förslag till utdelning	54	64	48	40	40
Balansomslutning per bokslutsdag	1 110	1 107	1 049	1 035	1 034
Nyckeltal	2015	2014	2013	2012	2011
Vinstmarginal, skog (%)	51	55	51	45	50
Vinstmarginal, jord (%)	71	57	64	68	60
Direktavkastning					
Direktavkastning, skog (%)	1	2	2	2	2
Direktavkastning, jord (%)	1	1	1	1	1
Direktavkastning, fond (%)	7	8	3	3	3
Direktavkastning förvaltade tillgångar	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**
Totalavkastning					
Totalavkastning, skog (%)	8	8	3	1	17
Totalavkastning, jord (%)	6	6	0	0	33
Totalavkastning, fond (%)	14	14	17	5	-8
Totalavkastning förvaltade tillgångar	**7**	**9**	**3**	**1**	**18**
Marknadsvärden förvaltade tillgångar*, Mkr					
Skog	2 799	2 635	1 779	1 773	1 773
Jord	1 081	1 039	658	661	624
Fond	166	165	162	148	187
SUMMA MARKNADSVÄRDE, Mkr	**4 046**	**3 839**	**2 599**	**2 582**	**2 584**

* Marknadsvärden för jord och skog baseras i första hand på faktiskt utförda marknadsvärderingar, i förekommande fall omräknade med relevant prisutveckling och kända förändringar i virkesförråd och arealer. 2013 och tidigare baseras marknadsvärden på uppräknade taxeringsvärden.

I enlighet med reglerna i K3 har man valt att inte räkna om resultatet för åren 2011-2013

NYCKELTALSDEFINITIONER

Vinstmarginal (%) – Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med rörelsens intäkter.

Direktavkastning (%) – Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

Totalavkastning (%) – Uppgiften beräknas som rörelseresultat, inklusive realisationsresultat och avskrivningar, plus värdeutveckling under året dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2015	2014
Rörelsens intäkter	1		
Nettoomsättning prästlönefastigheter	2	81 405	92 080
Intäkter prästlönefond	3	12 654	13 827
Resultat vid avyttring av prästlönefastigheter		19 265	49 105
Övriga rörelseintäkter		73	0
Förändring av lager		-327	-254
Summa verksamhetens intäkter		**113 070**	**154 758**
Rörelsens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-19 487	-20 945
Kostnader för inhyrd personal	4	-8 600	-9 356
Övriga externa kostnader	5	-7 754	-10 531
Personalkostnader	6	-215	-110
Avskrivningar materiella anläggningstillgångar		-5 244	-5 505
Övriga rörelsekostnader		0	-72
Summa rörelsens kostnader		**-41 300**	**-46 519**
Rörelseresultat	**1**	**71 770**	**108 239**
Resultat från finansiella investeringar	11		
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		367	1 284
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		63	311
Räntekostnader och liknande resultatposter		-12	-5
Resultat efter finansiella poster		**72 188**	**110 029**
Skatt på årets resultat		-2 840	-3 713
ÅRETS RESULTAT		**69 348**	**106 316**

Prästlönefastigheter och prästlönefonder ska förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Resultaträkningen ovan är utforrmad för att följa god redovisningssed. Det redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för ändamålet. Enligt lag och kyrkoordning ska kapitalisering ske enligt nedan.

Värdesäkring enligt KO 46:11	0	244
Omföring av realisationsresultat för fastighet i förhållande till anskaffningsvärde	-19 265	-49 105
ÅRETS DISPONIBLA RESULTAT	**50 083**	**57 455**

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	2015	2014
Tillgångar			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Prästlönefastigheter	8	817 309	821 698
Inventarier	9	1 562	2 066
Pågående nyanläggningar prästlönefastigheter	10	259	565
Summa materiella anläggningstillgångar		**819 130**	**824 329**
Finansiella anläggningstillgångar			
Prästlönefondsmedel	11	152 214	139 558
Övriga långfristiga värdepappersinnehav	12	67 501	66 530
Övriga långfristiga fordringar	13	346	338
Summa finansiella anläggningstillgångar		**220 061**	**206 427**
Summa anläggningstillgångar		**1 039 191**	**1 30 756**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Varulager (virke)		902	1 230
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		893	682
Övriga fordringar	14	23 190	21 812
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	1 048	927
Summa kortfristiga fordringar		**25 131**	**23 421**
Kortfristiga placeringar	16	1 250	1 875
	625	1 250	
Kassa och bank	17	43 915	49 336
Summa omsättningstillgångar		**71 198**	**75 862**
SUMMA TILLGÅNGAR		**1 110 389**	**1 106 618**

Belopp i tkr	**Not**	**2015**	**2014**
Eget kapital och skulder			
EGET KAPITAL	18		
Bundet eget kapital			
Prästlönefastighetskapital		817 568	823 093
Prästlönefondskapital		165 639	140 849
Summa bundet eget kapital		983 207	963 942
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst		53 908	60 452
Årets disponibla resultat		50 083	57 455
Summa fritt eget kapital		103 991	117 907
SUMMA EGET KAPITAL		**1 087 198**	**1 081 849**
Obeskattade reserver	19	10 300	10 300
SKULDER			
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		4 580	3 816
Övriga kortfristiga skulder	20	2 779	5 221
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	21	5 532	5 432
Summa kortfristiga skulder		12 891	14 469
Summa skulder		23 191	24 769
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**1 110 389**	**1 106 618**
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	22	464	504

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	2015	2014
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	72 188	110 029
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		
Av- och nedskrivningar (+)/återföring av nedskrivningar (-)	5 869	5 243
Realisationsförslut (+)/vinst (-) vid försäljning av anläggningstillgångar	-28 597	-60 344
Betald inkomst avseende näringsverksamhet	-3 766	-6 160
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDE VERKSAMHET FÖRE FÖRÄNDRINGAR I RÖRELSEKAPITALET	**45 694**	**48 786**
Förändringar i rörelsekapitalet		
Minskning (+)/ökning (-) av lager	327	254
Minskning (+)/ökning (-) av kortfristiga fordringar	-784	-10 196
Ökning (+)/minskning (-) av kortfristiga skulder	-1 576	-305
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHET EFTER FÖRÄNDRINGAR I RÖRELSEKAPITALET	**43 661**	**38 521**
Investeringsverksamheten (driften)		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-229	-457
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	95	10
Förvärvade finansiella tillgångar	-53 287	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	52 080	9 851
Återbetalning av långfristig fordran	100	100
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHET	**-1 341**	**9 404**

Belopp i tkr	2015	2014
Prästlönetillgångar		
Prästlönefastigheter		
Förvärv av/investeringar i prästlönefastigheter	-6 143	-27 686
Försäljning av prästlönefastigheter	26 973	28 876
Prätslönefondsmedel		
Förvärv av prästlönefond	-17 950	-28 752
Försäljning av prästlönefond	12 754	25 181
KASSAFLÖDE FRÅN PRÄSTLÖNETILLGÅNGAR	**15 634**	**-2 381**
Kassaflöde från före utdelning	57 954	45 544
Utdelning till andelsägande församlingar/samfälligheter och Linköpings stift	-64 000	-48 000
Årets kassaflöde	-6 046	-2 456
Likvida medel vid årets början	51 211	53 667
Omklassificering finansiell anläggningstillgång till kort placering	0	0
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT	**45 165**	**51 211**
Specifikation av likvida medel vid årets slut		
Kassa och bank	43 915	49 336
Kortfristiga placeringar	1 250	1 875
	45 165	51 211

Tilläggsupplysningar och noter till resultat- och och balansräkning

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Från och med räkenskapsåret 2015 upprättas årsredovisningen med tillämpning av årsredovisningslagen (1995:1554), och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED). Övergången från tidigare regelverk har gjorts i enlighet med föreskrifterna i K3:s kapitel 35, vilket bland annat innebär att jämförelsetalen för 2014 har räknats om och att omräknade jämförelsetal presenteras i resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys och noter. Förändringarna och effekterna i samband med övergången redovisas i not 18.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som ärför egen räkning. Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljningen redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta.

Virkesintäkter redovisas enligt följande:

LEVERANSVIRKE:
i den period virket levererats till köparen.

AVVERKNINGSUPPDRAG OCH LEVERANSROTKÖP:
i den period virket inmätts.

ROTPOSTER:
vid kontraktstillfället

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande:

ARRENDE- OCH HYRESINTÄKTER:
i den period uthyrningen avser

RÄNTEINTÄKTER:
i enlighet med effektiv avkastning

RRHÅLLEN UTDELNING:
när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker

Inkomstskatter

Prästlönetillgångarna beskattas från och med inkomståret 2014 som en inskränkt skattskyldig stiftelse. Endast inkomst av näringsverksamhet och innehav av fastighet beskattas. Kapitalvinster och andra inkomster som inte kommer från näringsverksamhet är alltid skattefria förutsatt att villkoren för inskränkt skattskyldighet är uppfyllda.

Materiella anläggningstillgångar

Materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

I samband med övergången till K3 delades vissa av prästlönetillgångarnas materiella anläggningstillgångar upp i komponenter. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader

Realisationsvinster respektive realisationsförluster vid avyttring av prästlönefastighet redovisas på separat rad under rörelsens intäkter. Som avyttring av prästlönefastighet räknas även allframtidsupplåtelser av nyttjanderätt, servitut eller annat intrång där erhållen ersättning avser att täcka en på fastigheten bestående värdenedgång. Övriga realisationsvinster respektive realisationsförluster avseende anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar.

Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader, komponenttyp

	År
Markanläggning	30
Stomme	100
Tak	40–50
Fasad	40
Stomkomplettering	20
Inre ytskikt	30
Byggnadsinstallationer	30
övriga installationer	25
Byggnadsinventarier	10
Bilar	5
Datautrustning	3
Övriga inventarier, installationer och verktyg	5–25
Byggnadsinventarier	30

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar
När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när prästlönetillgångarna blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförts och prästlönetillgångarna har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Prästlönefondsmedel – Övriga långfristiga värdepappersinnehav
Innehaven innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljanderedovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av avskaffningsvärde eller marknadsvärdet på balansdagen. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till upplupet anskaffningsvärde.

Prästlönefondsplaceringar
Prästlönefondsmedel utgör en separat förvaltad tillgångsmassa, motsvarande förvaltningens bundna prästlönefondskapital, där insättningar och uttag ur värdepappersportföljen sker i samband med köp och försäljning av prästlönefastigheter. Samtliga tillgångar och eventuella fondlikvidskulder som är relaterade till portföljen redovisas på raden Prästlönefondsmedel i balansräkningen. Prästlönefondsmedlen förvaltas långsiktigt och redovisas som anläggningstillgång. Förvaltningen av prästlönefondsmedel utgör en kärnverksamhet i förvaltarens uppdrag och redovisas som egen rörelsegren. Avkastningen från prästlönefondsmedlen redovisas på separat rad under verksamhetens intäkter.

För de noterade värdepapper som ingår i prästlönefondmedlen sker en kollektiv värdering. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas orealiserade förluster om orealiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar
Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar
Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Varulager
Varulager redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först-in-först-ut-principen. Nettoförsäljningsvärdet är försäljningsvärdet efter avdrag för beräknad försäljningskostnad.

Leverantörsskulder
Leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader.

Kassaflödesanalys
Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar prästlönetillgångarnas in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamhet, finansieringsverksamhet samt förvaltade prästlönetillgångar. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificeras rörelsemedel bestående av kassamedel, disponibla tillgodohavandenhos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Ansvarsförbindelser
En ansvarsförbindelse redovisas när det finns;

a) en befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller en avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller att åtagandets storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet eller

b) en möjlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser.

Eget kapital och lämnad utdelning
Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital.

Bundet eget kapital utgörs av Prästlönefastighetskapital och Prästlönefondskapital. Vid försäljning av prästlönefastighet tillförs prästlönefondskapitalet ett belopp motsvarande erhållen köpeskilling. Detta uppnås genom omföringar inom eget kapital, enligt not Eget kapital. Prästlönefondskapitalet värdesäkras årligen, genom en kapitalisering som tas av avkastningen, för att trygga att kapitalet inte urholkas på grund av inflation. Vid köp av prästlönefastighet förs ett belopp motsvarande köpeskillingen om från prästlönefondskapital till prästlönefastighetskapital.

Fritt eget kapital utgörs av balanserade medel och årets resultat justerat för omföringar till/från bundet eget kapital samt lämnad utdelning.

Utdelning: Av stiftsfullmäktige beslutad utdelning redovisas direkt mot fritt eget kapital.

NOT 1
INFORMATION OM OBEROENDE RÖRELSEGRENAR

Förvaltningen av prästlönetillgångarna är indelade i rörelsegrenarna skog, jord och fond.

Rörelsens intäkter fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande:

	2015	2014
Skog	72 424	107 115
Jord	27 992	33 816
Fond	12 654	13 827
	113 070	154 758

Rörelseresultatet fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande:

	2015	2014
Skog	40 642	72 844
– varav realisationsresultat vid avyttring anl.tillgång	-9 129	-32 717
Jord	18 522	21 609
– varav realisationsresultat vid avyttring anl.tillgång	-10 136	-16 388
Fond	12 606	13 786
Summa rörelseresultat	71 770	108 239
– varav realisationsresultat vid avyttring anl.tillgång	19 265	49 105

NOT 2
NETTOOMSÄTTNING

Intäkter prästlönefastigheter	**2015**	**2014**
Intäkter skog		
Rotposter	38 566	34 484
Leveransvirke	20 224	35 180
Jaktarrenden	2 786	2 820
Övriga intäkter	1 973	2 168
	63 549	74 652
Intäkter jord		
Jordbruksarrenden	17 721	17 372
Övriga intäkter	135	56
	17 856	17 428
Summa intäkter	81 405	92 080

NOT 3
INTÄKTER PRÄSTLÖNEFOND

	2015	2014
Utdelningar	2 212	1 750
Realisationsresultat vid försäljningar	9 889	11 311
Räntor	662	874
Förvaltningskostnad	-109	-108
	12 654	13 827

NOT 4
INHYRD PERSONAL

Fr o m 2014 tillhör samtliga anställda Linköpings stift. Personal från stiftet har varit engagerade i verksamheten med en arbetsinsats motsvarande 14 heltidstjänster (föreg år 15 heltidstjänster anställda). Dessutom tillkommer administrativ personal motsvarande 2 heltidstjänster (2).

NOT 5
ÖVRIGA EXTERNA KOSTNADER

I posten ingår prästlönetillgångarnas övriga kostnader. Kostnaden för valda revisorer belastar resultatet i Linköpings stift.

NOT 6
OPERATIONELLA LEASINGAVTAL

Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal.

	2015	2014
Förfaller till betalning inom ett år	15 700	14 800
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	39 539	47 993
Förfaller till betalning senare än fem år	0	0
Under perioden erhållna leasingavgifter	15 742	15 690

De huvudsakliga leasingavgifterna avser jordbruksarrende.

NOT 7
PERSONALKOSTNADER

Samtliga anställda samt Egendomsnämndens ledamöter är fr o m 2014 anställda av Linköpings stift. Se not 4, Inhyrd personal.

NOT 8
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR

Resultat från finansiella anläggningstillgångar	**2015**	**2014**
Räntor	44	91
Utdelning	948	1 131
Nedskrivning	-625	0
Återföring av nedskrivning	0	262
	367	1 484
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
Räntor	63	311

NOT 9
SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

	2015	2014
Aktuell skatt	2 840	3 713
Redovisat resultat i skattepliktig verksamhet före skatt	39 392	46 870
Skatt beräknad enligt gällande skattesats (22%)	8 666	10 312
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	144	12
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	-5	-60
Skatteeffekt av skillnad mellan skattemässig och bokföringsmässig avskrivning	-325	-373
Skatt hänförlig till tidigare års redovisade resultat i skattepliktig verksamhet (näringsverksamhet)	0	-62
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond	15	34
Skatteeffekt skogsavdrag	-5 655	-6 150
Redovisad skattekostnad	2 840	3 713

NOT 10
PRÄSTLÖNEFASTIGHETER

	2015	2014
Ingående anskaffningsvärde	846 758	797 666
Investeringar	6 143	12 518
Inköp	0	46 051
Försäljningar och utrangeringar	-6 292	-9 477
Utgående anskaffningsvärde	846 609	846 758
Ingående ackumulerade avskrivningar	-25 060	-21 313
Försäljningar/utrangeringar	293	1 014
Årets avskrivningar	-4 533	-4 761
Utgående ackumulerade avskrivningar	-29 300	-25 060
Utgående planenligt restvärde	817 309	821 698
Taxeringsvärden		
Mark	2 149 077	2 139 400
Byggnader	116 009	115 068
	2 265 086	2 254 468

Prästlönetillgångarna omfattas fr o m år 2000 av bokföringsskyldighet. I den öppningsbalansräkning som upprättades 2000-01-01 värderades fastighetsbeståndet, med stöd av BFN U 95:3, till ett försiktigt beräknat marknadsvärde vilket ansågs motsvara då aktuella taxeringsvärden. Prästlönetillgångarnas rättsliga status, förvaltning och bokföringsskyldighet regleras i lag. Prästlönefastigheterna bedöms utifrån den särskilda lagregleringen inte utgöra förvaltningsfastigheter i enlighet med allmänt råd i K3.

NOT 11
INVENTARIER

	2015	2014
Ingående anskaffningsvärde	5 601	5 533
Inköp	229	457
Försäljningar/utrangeringar	-423	-389
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	5 407	5 601
Ingående avskrivningar	-3 535	-3 098
Försäljningar/utrangeringar	401	307
Årets avskrivningar	-711	-744
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 845	-3 535
Utgående redovisat värde	1 562	2 066

NOT 12
PÅGÅENDE NYANLÄGGNINGAR PRÄSTLÖNEFASTIGHETER

	2015	2014
Ingående balans	565	2 757
Utgifter under året	5 837	10 326
Under året färdigställda tillgångar	-6 143	-12 518
Utgående balans	259	565

NOT 13
PRÄSTLÖNEFOND

	2015		2014	
	Bokfört värde	Markn.värde	Bokfört värde	Markn.värde
	151231 (*	151231	141231 (*	141231
Noterade aktier och aktiefonder	98 028 (98 028)	112 508	89 835 (89 835)	112 239
Noterade ränteb. värdepapper	47 546 (47 546)	53 228	43 082 (43 082)	52 803
Onoterade värdepappersinnehav	6 640 (13 250)	0	6 640 (13 250)	0
	152 214 (158 824)	165 736	139 558 (146 167)	165 042

*) Inom parentes anges anskaffningsvärden. I det fall en placering utgör en blandning av både aktier och räntebärande värdepapper har en huvudsaklighetsbedömning gjorts och därefter har hela värdet hänförts till antingen aktier och aktiefonder eller räntebärande värdepapper.

Det 2015 bokförda värdet 152 214 understiger prästlönefondens del, 165 639, i det bundna egna kapitalet med 13 425 tkr – ett belopp som ännu ej överförts till rörelsemedel.

	2015	2014
Förändring prästlönefondsmedel		
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	146 168	142 409
Investeringar under året	26 676	28 940
Försäljningar/avyttringar	-14 020	-25 181
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	158 824	146 168
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-6 610	-6 610
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-6 610	-6 610
Utgående bokfört värde	152 214	139 558

NOT 14
ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV

	2015		2014	
	Bokfört värde	Markn.värde	Bokfört värde	Markn.värde
	151231 (*	151231	141231	141231
Handelsbanken (Nordea) (diskretionär ränteförvaltn)	67 501 (67 501)	67 162	66 530 (66 530)	67 021

*) Inom parentes anges anskaffningsvärdet

	2015	2014
Förändring övriga långfristiga värdepappersinnehav		
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	66 530	65 256
Investeringar under året	53 680	66 530
Försäljningar/avyttringar	-52 710	-65 256
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	67 501	66 530
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0	-262
Försäljningar/avyttringar	0	262
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0
Utgående bokfört värde	**67 501**	**66 530**

NOT 15
ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

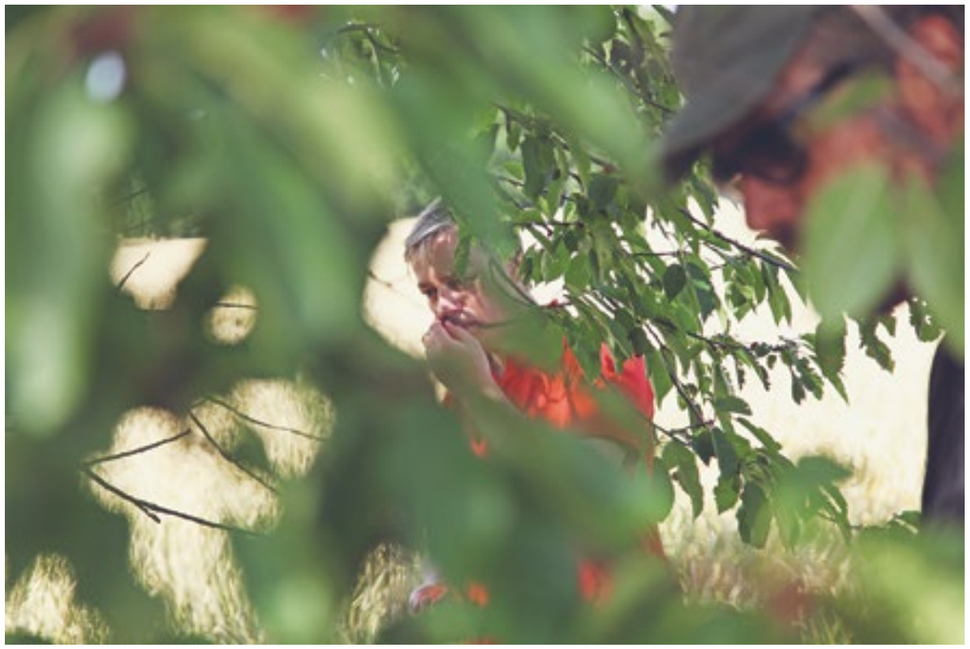
	2015	2014
Ingående fordran	338	338
Omklassificering, kortfr fordran	0	0
Tillkommande fordringar	8	0
	346	338

NOT 16
ÖVRIGA KORTFRISTIGA FORDRINGAR

	2015	2014
Fordran fastighetsförsäljning	19 603	18 762
Aktuella skattefordringar	3 585	2 657
Övrigt	2	393
	23 190	21 812

NOT 17
FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	2015	2014
Förutbetalda kostnader	366	143
Upplupna intäkter	682	784
	1 048	927

NOT 18
KORTFRISTIGA PLACERINGAR

	2015		2014	
	Bokfört värde	Markn.värde	Bokfört värde	Markn.värde
	151231	151231	141231	141231
Övr fastränteplacering	1 250	1 250	1 875	1 875

NOT 19
KASSA OCH BANK

Av behållningen på kassa och bank utgör 45 252 tkr (43 389 tkr) behållning på det s.k. kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Linköpings stifts prästlönetillgångar har en beviljad checkräkningskredit på 5 000 tkr (5 000 tkr).

NOT 20
EGET KAPITAL

Eget kapital har påverkats på följande sätt av övergången till K3:

Eget kapital 2014-12-31 enligt tidigare tillämpade principer	1 082 678
Redovisat resultat 2014 enligt tidigare tillämpade principer	107 145
Justeringar under 2014:	
Komponentavskrivning av materiella anläggningstillgångar	-829
Redovisat resultat enligt K3	106 316
Eget kapital 2014-12-31 enligt K3	1 081 849

Belopp vid årets ingång	**Bundet eget kapital**		**Fritt eget kapital**	
	963 942		117 907	
	Prästlöne-fastigh.kapital	Prästlöne-fondskapital	Balanserade medel	Redovisat årsresultat
	823 093	140 849	60 452	57 455
Omföring av föregående års disponibla resultat			57 455	-57 455
Utdelning till andelsägande församlingar/pastorat			-32 000	
Särskild utjämningsavgift till Linköpings stift			-27 510	
Särskild utjämningsavgift till Nationell nivå			-4 490	
Invest/köp/fsg prästlönefastigheter	-992	992		
Årets resultat				69 348
Omf. av prästlönefastigh. av- och nedskrivn.	-4 533	4 533		
Omf. av realisationsresultat vid prästlönefastighetsförsäljningar		19 265		-19 265
Värdesäkring enl KO 46:11		0		0
Belopp vid årets utgång	817 568	165 639	53 908	50 083
	983 207		103 991	

NOT 21
OBESKATTADE RESERVER

	2015	2014
Periodiseringsfond Tax 2012	5 100	5 100
Periodiseringsfond Tax 2013	5 200	5 200
	10 300	10 300

NOT 22
ÖVRIGA KORTFRISTIGA SKULDER

	2015	2014
Moms	2 774	4 811
Övrigt	5	410
	2 779	5 221

NOT 23
UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	2014	2013
Upplupna kostnader	755	633
Förutbetalda arrendeintäkter	4 385	4 444
Förutbetalda hyresinkomster	121	134
Förutbetalda intäkter	271	221
	5 532	5 432

NOT 24
ANSVARSFÖRBINDELSER

Avtal, innebärande att jordägaren - d v s prästlönetillgångarna - förpliktigat sig att under vissa omständigheter lösa in av arrendator uppförd anläggningstillgång.

PRÄSTLÖNETILLGÅNGARNA I LINKÖPINGS STIFT ORG.NR 262000-1558

Vi försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av Linköpings stifts prästlönetillgångars ställning och resultat samt att förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av prästlönetillgångarnas verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som prästlönetillgångarna står inför.

Linköping den 21/4 2016
Egendomsnämndens ledamöter

Anders Ljung
Ordförande

Lennart Petersson
Vice ordförande

Eiwor Englund

Siw Warholm

Gösta Johansson

Vår revisionsberättelse har avgivits den 10/5 2016

Anita Agefjäll
Auktoriserad revisor

Ebbe Ericsson

Conny Tyrberg

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Linköpings stift org.nr 262000-1558

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Prästlönetillgångarna i Linköpings stift för år 2015.

Egendomsnämndens ansvar för årsredovisningen

Det är egendomsnämnden som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som egendomsnämnden bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Granskningen har utförts enligt god revisionssed. För den auktoriserade revisorn innebär detta att denna utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att den auktoriserade revisorn följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur egendomsnämnden upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i egendomsnämndens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i egendomsnämndens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Prästlönetillgångarna i Linköpings stifts finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av egendomsnämndens förvaltning för Prästlönetillgångarna i Linköpings stift för år 2015.

Egendomsnämndens ansvar

Det är egendomsnämnden som har ansvaret för förvaltningen enligt kyrkoordningen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i Prästlönetillgångarna i Linköpings stift för att kunna bedöma om någon ledamot av egendomsnämnden har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet. Vi har även granskat om någon ledamot av egendomsnämnden på annat sätt har handlat i strid med kyrkoordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar egendomsnämndens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Linköping 2016-05-10

Ebbe Ericsson

Conny Tyrberg

Anita Agefjäll
Auktoriserad revisor

Redaktör Christine Selse
Foto Emanuel Eriksson, om ej annat anges

Grafisk form Tomas Einarsson
Tryck Bulls Graphics, Halmstad 2016

FSC
www.fsc.org
MIX
Paper from responsible sources
FSC® C129461

Visionen för Linköpings stiftsorganisation är **levande församlingar**. Detta uttryck sammanfattar det goda liv som levs i församlingarna i dag och den längtan efter fördjupning, utveckling och engagemang som finns i denna riktning.